

Europa-Økonomianalyse: Økonomien i EU og Danmark

11. HALVÅRSRAPPORT
JULI 2009

Det Internationale Sekretariat
Den økonomiske konsulent

Juli 2009

Indledning

Hermed udsendes den 11. halvårsrapport om de økonomiske nøgletal m.v. for Danmark, de 15 "gamle" EU-lande og de 12 "nye" EU-lande, optaget i perioden maj 2004 - januar 2008.

Rapporten kaldes for en "Europa-økonomianalyse" og er primært udarbejdet til medlemmerne af Europaudvalget, der løbende tager stilling til økonomiske spørgsmål vedrørende EU og de enkelte medlemslande. De øvrige fagudvalg samt folketingsmedlemmer, der interesserer sig for eller arbejder med økonomi, kan også have nytte af rapporterne.

I rapporten gennemgås på en let tilgængelig måde, de vigtigste økonomiske udviklingstendenser indenfor EU's 27 medlemslande.

Der er stadig forskel i den økonomiske udvikling mellem de 15 gamle og de 12 nye lande med hensyn til for eksempel økonomisk vækst, investeringerne og ledigheden m.v. Derfor har det en selvstændig interesse indtil videre at følge den økonomiske udvikling hos vore 12 nye medlemmer, selvom forskellen gradvist indsnævres. Det skal også påpeges, at der er ret stor forskel i økonomien blandt de 12 nye lande.

Ingen andre publikationer viser den økonomiske udvikling for EU-15 og EU-12. Normalt vises udviklingen i Euroområdet, dvs. for de 16 lande der har indført euroen, og for udviklingen i EU-27 under et. Det er også en måde at gøre det på.

Et vigtigt budskab i rapporten er, at efter en række år med tårnhøj økonomisk fremgang i de nye lande, har finanskrisen og den økonomiske nedtur nu med nogen forsinkelse, også ramt de nye EU-lande. Det nærmest konstante fald i ledigheden i EU-12 efter medlemskabet af EU, er nu afløst af en stor stigning. Det bør også bemærkes, at selvom Danmark også er hårdt ramt af krisen, har vi stadig ret pæne økonomiske nøgletal, sammenlignet med øvrige EU-lande.

Rapporten er udarbejdet af chefkonsulent Niels Hoffmeyer i samarbejde med stud.polit. Sara Larsen og stud.polit. Mette Bjerrum Koch.

Med venlig hilsen

Niels Hoffmeyer
Den økonomiske konsulent

Indholdsfortegnelse

I. Dansk økonomi.....	1
• Resumé.....	1
• Bruttonationalproduktet (BNP).....	2
• Privatforbruget.....	3
• Investeringerne.....	5
• Offentlige finanser.....	6
• Eksport, import og betalingsbalance.....	7
• Ledigheden.....	8
• Priser og lønninger.....	9
• Rentestruktur og aktiekurser.....	11
• Valutakurser.....	12
II. De 15 ”gamle” EU-lande.....	14
• Resumé.....	14
• Bruttonationalproduktet (BNP).....	15
• Privatforbruget.....	17
• Investeringerne.....	18
• Offentlige finanser (budget).....	19
• Offentlige finanser (bruttogæld).....	20
• Ledigheden.....	21
• Priser og lønninger.....	22
• Rente- og aktiekurser.....	23
• Valutakursudviklingen.....	24
III. De 12 nye EU-lande.....	25
• Resumé.....	25
• Bruttonationalproduktet (BNP).....	26
• Privatforbruget.....	27
• Investeringerne.....	28
• Offentlige finanser (budget).....	29
• Offentlige finanser (bruttogæld).....	30
• Betalingsbalancen.....	31
• Ledigheden.....	32
• Priserne.....	33
• Aktiekursudviklingen.....	34

Redaktionen er afsluttet den 9. juli 2009

Dansk økonomi – resumé

- Dansk økonomi er inde i en nedgangskonjunktur af historiske dimensioner. Vismændene regner med et fald i væksten på ca. 3 pct. i 2009, men OECD er i sin seneste prognose helt oppe på 4 pct. i vækstfald.

I regeringens egen prognose fra maj 2009 regnes med et fald i BNP i intervallet 2,5-3,5 pct., afhængig af vækstudsigterne i EU og resten af verden.

- Det private forbrug inkl. bilsalget tog en ordentlig nedtur gennem sidste halvår af 2008, men udviklingen i 1. halvår 2009 indenfor detailomsætning og bilsalg, viser, at nedturen er stoppet og at udviklingen er "fladet ud".
- Investeringerne er også hårdt ramt af nedturen.
- Eksporten er faldet dramatisk i løbet af 2008. Vismændene regner med et samlet, mængdemæssigt fald på ca. 8 pct. i 2009. Men OECD, og EU-Kommissionen, forudser, at faldet kommer helt op på 11-12 pct. i 2009, og det giver et noget større fald i BNP end Vismændene regner med.
- Det store fald i efterspørgslen, har fået ledigheden til at stige brat. Opgjort efter Danmarks Statistiks metode, er ledigheden indenfor det sidste år steget fra ca. 50.000 personer til ca. 100.000 ledige (3,5 pct. af arbejdsstyrken). Vismændene - og regeringen - regner med fortsat stigning i ledigheden til ca. 120.000 ved udgangen af 2009 og ca. 160.000 ved udgangen af 2010. De sidste ledighedstal tyder på, at selve stigningen i ledigheden, vil aftage noget fremover.
- Udviklingen i de offentlige finanser, er et kapitel for sig. Overskuddet på ca. 60 mia. kr. i 2008 forsvinder og bliver - ifølge Vismændene - til underskud af størrelsesordenen 30-60 mia. kr. i årene 2009-2011, svarende til 1,5-2,5 pct. af BNP. Indtægterne stagnerer og udgifterne stiger stærkt, primært som følge af de såkaldte "automatiske stabilisatorer".

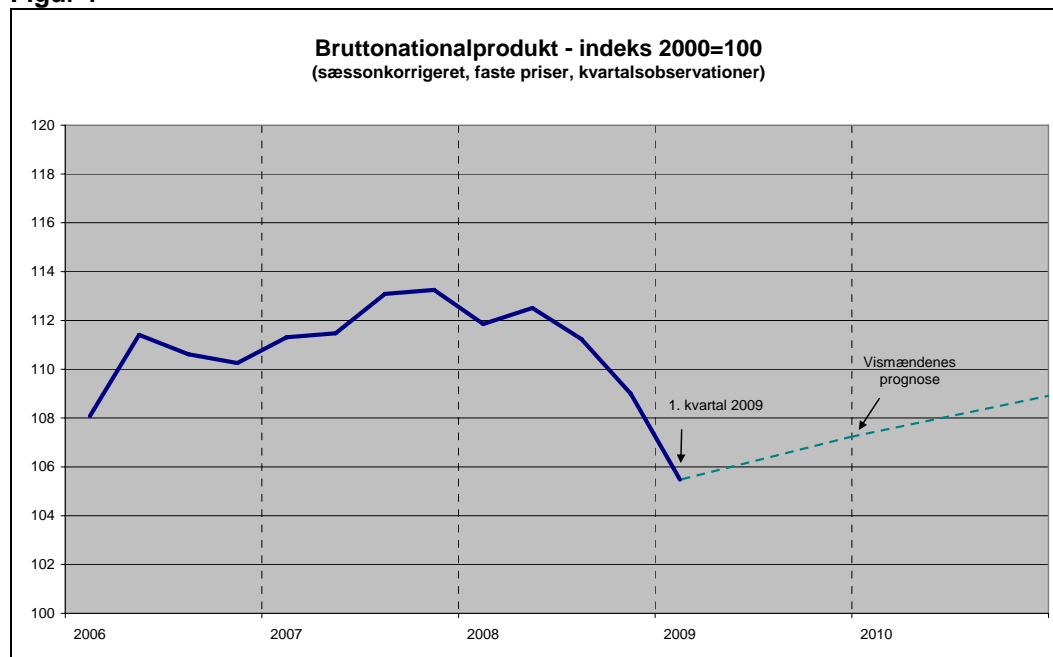
Danmark har dog stadig et af de laveste underskud og den mindste offentlige gæld blandt EU-landene.

OECD regner dog med, at underskuddet bliver betydeligt større, og når helt op på 2,5-4 pct. af BNP i 2009 og 2010.

- Lønudviklingen og valutakursudviklingen har forringet Danmarks Internationale konkurrenceevne ret kraftigt i 1. halvdel af 2009.

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 1

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009).

Tabel 1

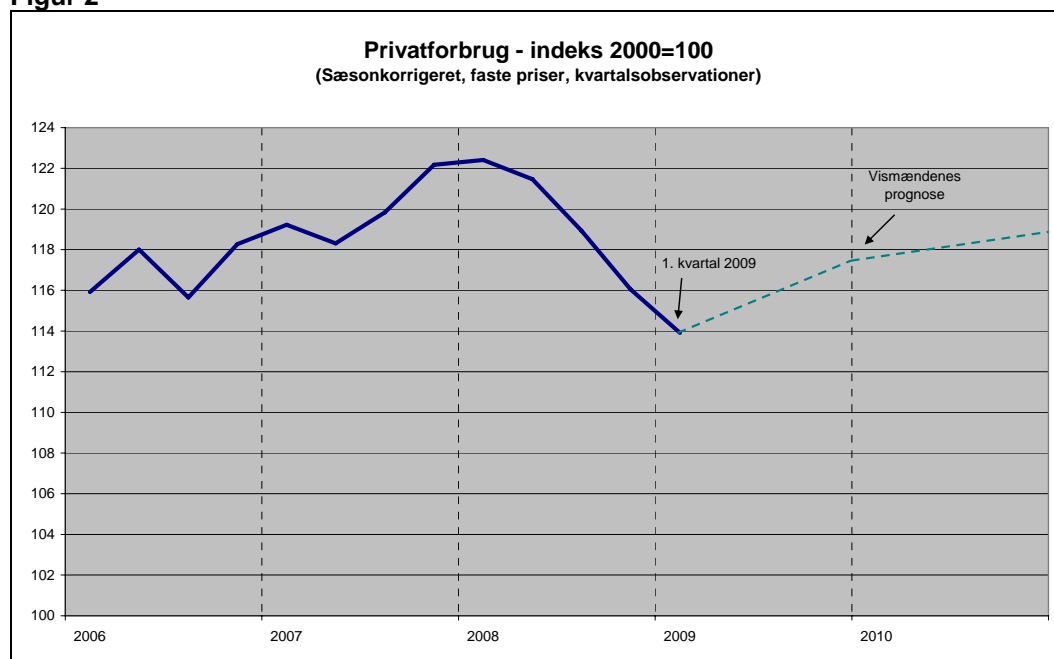
Forsyningsbalance (årets priser)	2006						Vismændenes prognose		
	2006		2007		2008		2009	2010	2011
	realvæks t (%)	nominelt (mia. kr.)	realvækst (%)	nominelt (mia. kr.)	realvæks t (%)	nominelt (mia. kr.)	realvækst (%)	realvækst (%)	realvæks t (%)
BNP	3,3	1629	2,0	1688	-1,0	1734	-2,9	0,1	1,1
Privatforbrug	4,6	793	2,5	827	-0,1	851	-2,4	1,3	0,4
Offentligt forbrug	2,1	423	1,3	439	1,5	463	1,3	1,0	1,0
Faste bruttoinv.	13,3	349	3,7	377	-4,5	366	-8,5	-3,8	2,0
Eksport	8,9	846	2,2	883	2,1	951	-7,7	0,7	3,5
Import	13,9	797	2,6	847	3,2	911	-8,1	0,9	3,1

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009).

Vismændene regner med et **fald i væksten på ca. 3 pct. i 2009**, men **OECD** er i sin seneste vurdering (fra juni) helt oppe på et fald i væksten på 4 pct. i 2009. Det skyldes primært, at OECD regner med et langt større fald i eksporten end Vismændene. Ifølge OECD falder eksporten med næsten 13 pct. i 2009, og det trækker væksten i BNP yderligere ned. Det ses af **figur 1**, at væksten i dansk økonomi har været næsten konstant faldende siden udgangen af 2007.

Privatforbruget

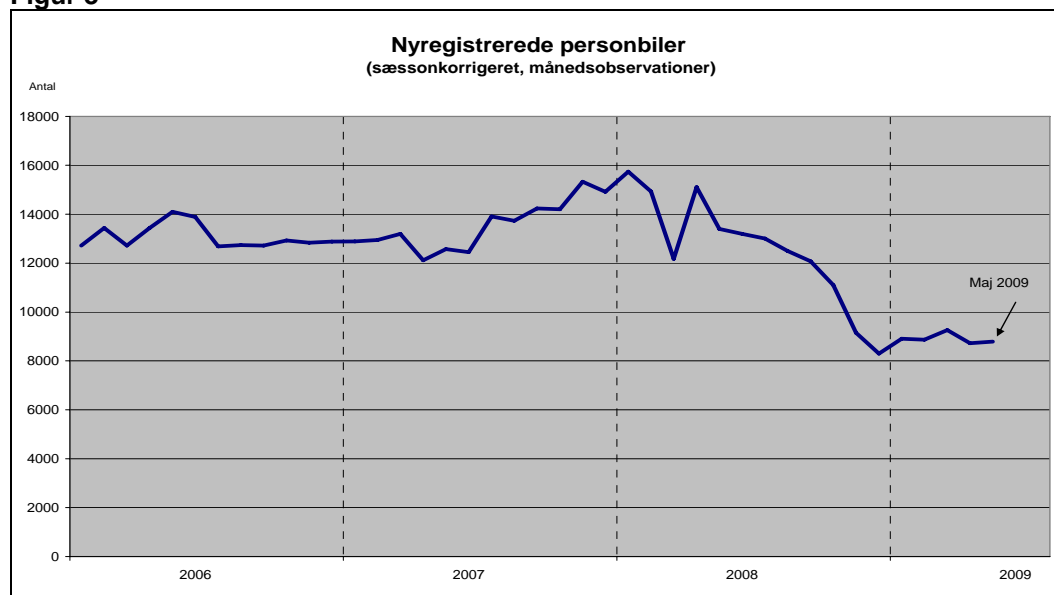
Figur 2

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009).

Udviklingen i det **private forbrug** er sammen med faldet i eksporten, de væsentligste kilder til det store fald i BNP. Både OECD og Vismændene regner med en nedgang i det private forbrug i 2009 på omkring 2,5 pct. I 1. kvartal 2009 var det private forbrug nede på et niveau svarende til forbruget i **2005**, så det er et ret stort fald, der er tale om. Det private forbrug er på omkring **850 mia. kr. om året** (2008).

Figur 3

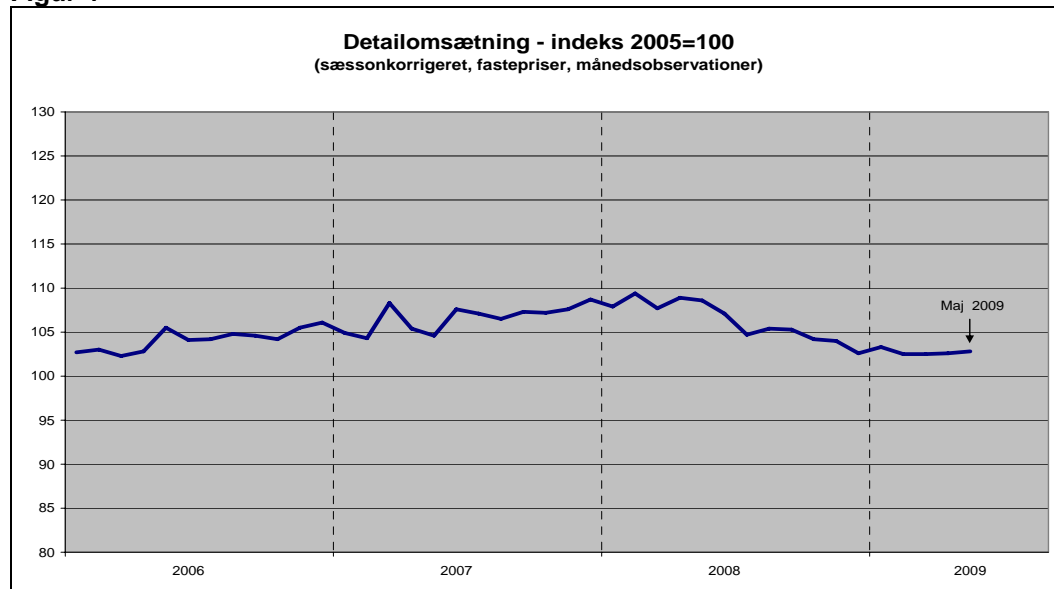

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 2

Nyregistrerede personbiler	2006	2007	2008	jan-maj 2008	jan-maj 2009
Kilde: Danmarks Statistik.	156.757	167.329	137.764	73.094	44.558

Figur 4

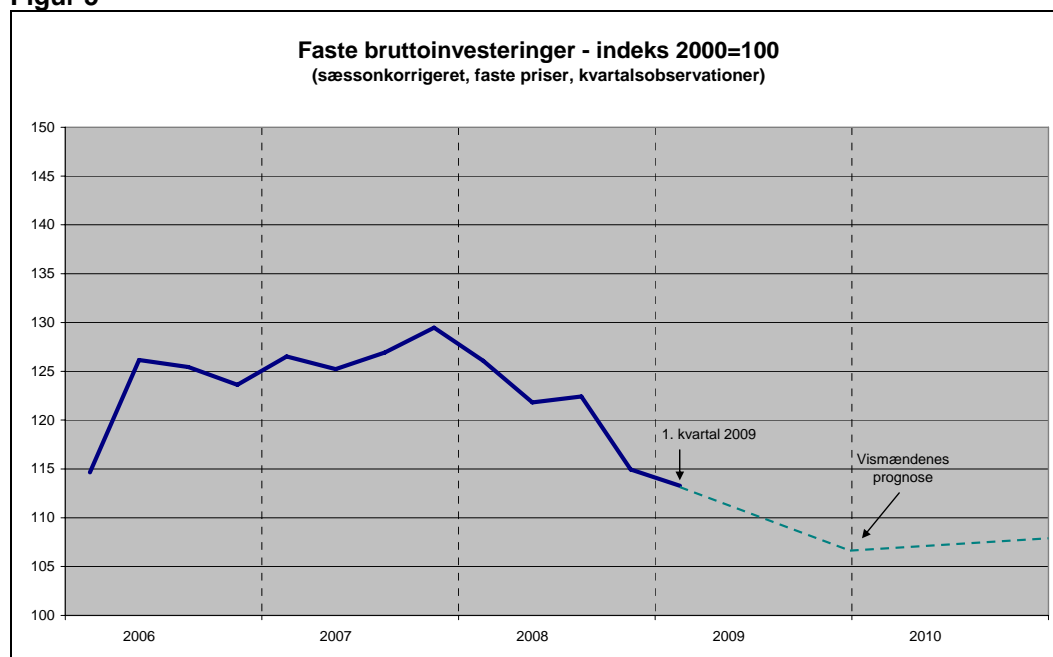
Kilde: Danmarks Statistik.

Bilsalget er faldet med ikke mindre end 40 pct. i årets første fem måneder i forhold til sidste år. I 2008 var bilsalget på 45,5 mia. kr. **Vismændene** regner med et fald på ca. 30 pct. for hele året (2009), og det er virkelig noget, der kan mærkes på statens **registreringsafgifter**, der også falder kraftigt.

Detailomsætningen, der udgør ca. en tredjedel af det samlede privatforbrug, ligger foreløbig 2-3 pct. under niveauet for sidste år, og det er i særlig grad bilkøbet, der trækker ned. Også **beklædning** m.v. viser nedgang, mens fødevarer kun falder i mindre grad.

Investeringer

Figur 5

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009).

Tabel 3

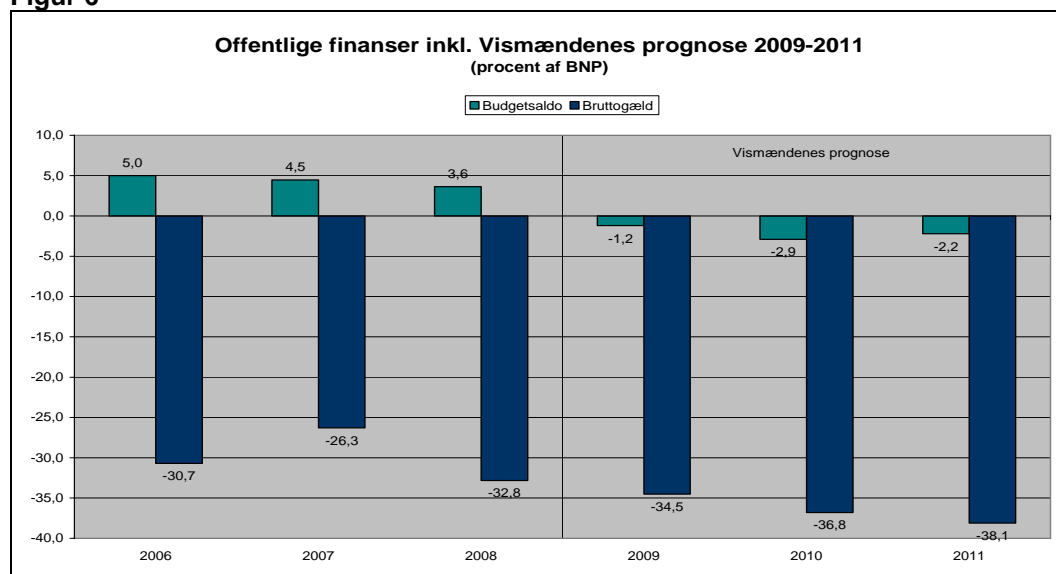
faste bruttoinvesteringer (mia. kr., årets priser)	Vismændenes prognose (realvækst) %					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Offentlige investeringer	32	29	31	17,9	1,4	-4
Private investeringer (inkl. bolig)	317	347	335	-10,9	-4,3	2,5
heraf boliginvesteringer	108	119	108	-9,9	-6	-0,3
Totale faste bruttoinvesteringer	349	377	366	-8,5	-3,8	2,0

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009).

De **faste bruttoinvesteringer** (og herunder de private erhvervsinvesteringer) falder meget stærkt, og har gennem hele 2008 vist en kraftig nedadgående tendens. **I 2009 regner vismændene med et samlet fald på ca. 9 pct. i investeringerne.** Det er en naturlig følge af finanskrisen med både kreditstramninger og faldende efterspørgsel, at investeringerne som noget af det første begynder at give efter.

Offentlige finanser

Figur 6

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009).

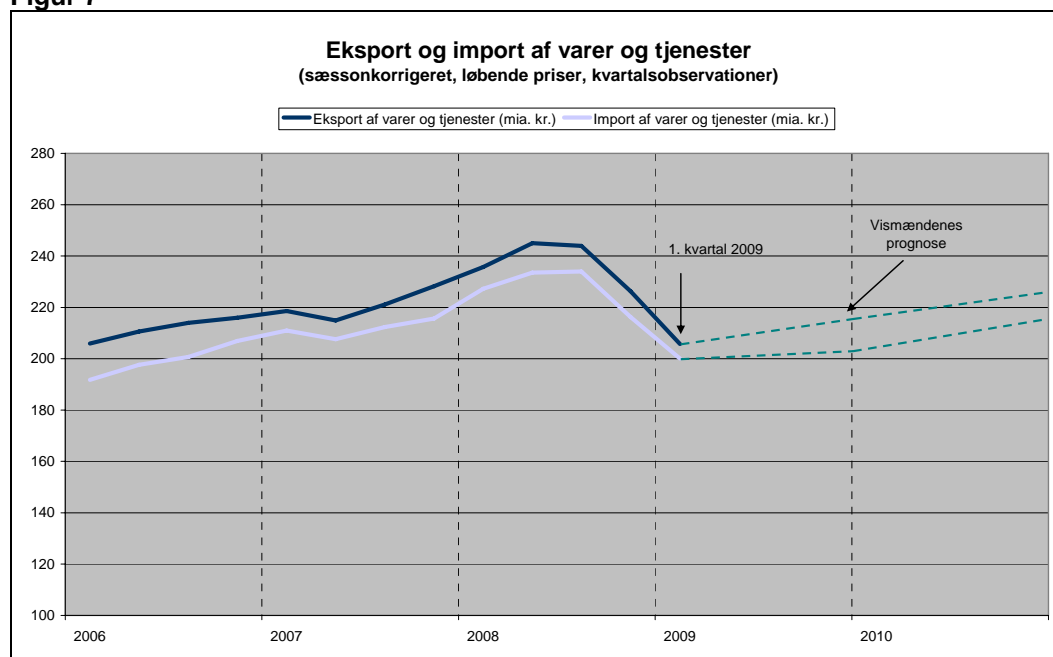
Tabel 4

Offentlig sektor (mia. kr.)				Vismændenes prognose		
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Indirekte skatter	295	304	307	302	315	325
Direkte skatter	496	499	516	490	486	507
heraf personlige skatter	324	339	351	343	326	334
selskabsskatter	71	61	58	43	51	58
pensionsafkastbeskatning	12	4	6	4	8	12
arbejdsmarkedsbidrag	72	76	81	81	81	82
Andre skatter	20	21	22	23	23	24
Indtægter i alt	811	824	845	815	825	856
Offentligt forbrug	423	439	461	485	497	508
Indkomstoverførsler	241	244	249	267	289	304
Offentlige investeringer	32	29	31	37	38	37
Øvrige udgifter, netto	33,0	40,0	51,0	48	54	48
Udgifter i alt	729	749	781	836	875	896
Saldo	81	75	63	-21	-51	-40
Saldo	5,0	4,5	3,6	-1,2	-2,9	-2,2
Offentlig bruttogæld	30,7	26,3	32,8	34,5	36,8	38,1

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009).

Saldoen på de **offentlige finanser** er nu på vej mod ret store underskud. Hvor Danmark tidligere havde rekordoverskud på de offentlige finanser, har finanskrisen og konjunkturedgangen, som de primære faktorer, totalt ændret dette billede. Hertil kommer **skattereformen**, der på kort sigt er underfinansieret i 2010 og 2011 med ca. 11 mia. kr. i hvert af årene. Af **tabel 4** ses, at skatteindtægterne er faldende, mens udgifterne stiger kraftigt. Det giver, ifølge Vismændene, et offentligt **underskud** på 51 mia. kr. i 2010 (2,9 pct. af BNP). **OECD** regner dog med i sin seneste analyse, at det offentlige underskud bliver noget større, med underskud på 2,4 pct. af BNP i 2009 og helt oppe på 4,1 pct. af BNP i 2010.

Eksport, import og betalingsbalance

Figur 7

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009).

Tabel 5

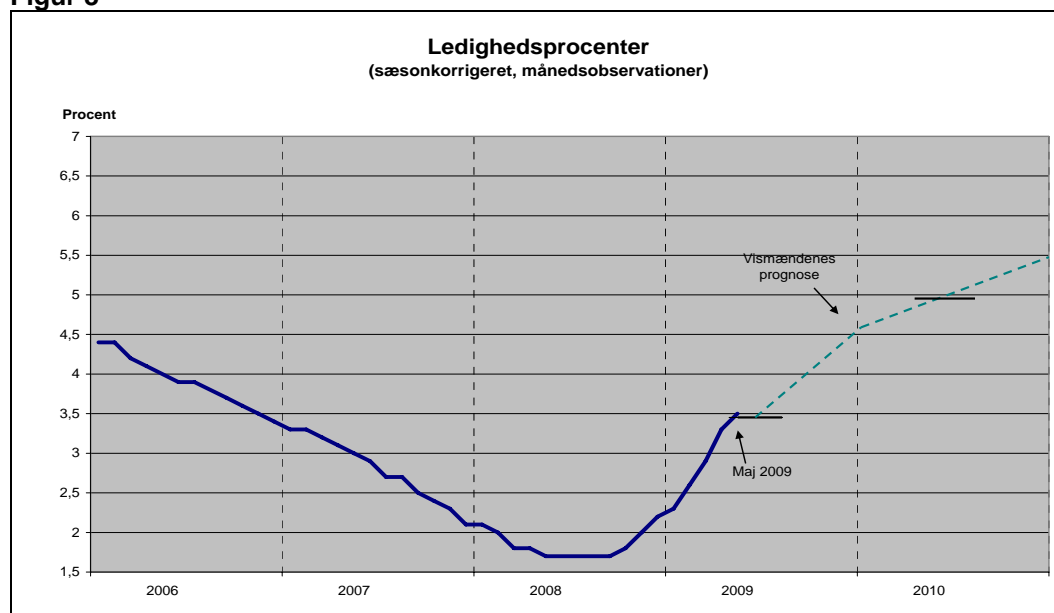
Udenrigshandel og løbende poster (mia. kr.)			Vismændenes prognose (realvækst i %)		
	2007	2008	2009	2010	2011
Eksport af tjenester	337	371	-5,6	-2,2	3,5
Eksport af varer	545	580	-9	-0,4	4,1
Import af tjenester	288	313	-4,1	2,7	3,5
Import af varer	558	599	-10,1	-0,1	2,8
Eksport af varer og tjenester	883	951	-7,7	0,7	3,5
Import af varer og tjenester	847	911	-8,1	0,9	3,1
Overskud på vare og tjenestebalancen	36	40	37	38	41
Formueindkomst, netto	15	39	32	28	23
Øvrige poster	-99	-42	-45	-40	-40
Overskud på de løbende poster	12	38	28	25	24
Procent af BNP	0,7	2,2	1,6	1,4	1,4
Udlandsgæld (i mia. kr.)	112	153	-	-	-
Udlandsgæld i % af BNP	6	8	7,2	5,6	4,1

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009).

Selvom Danmark, ligesom resten af verden, er ramt af finanskrisen, er der dog et enkelt lyspunkt, og det er **betalingsbalancen**, der stadig er positiv med et **pænt overskud**. Selvom eksporten er for nedadgående og under stærkt pres, giver den faldende indenlandske efterspørgsel også mindre import, og det redder betalingsbalancen, så det problem har vi ikke fået at slås med.

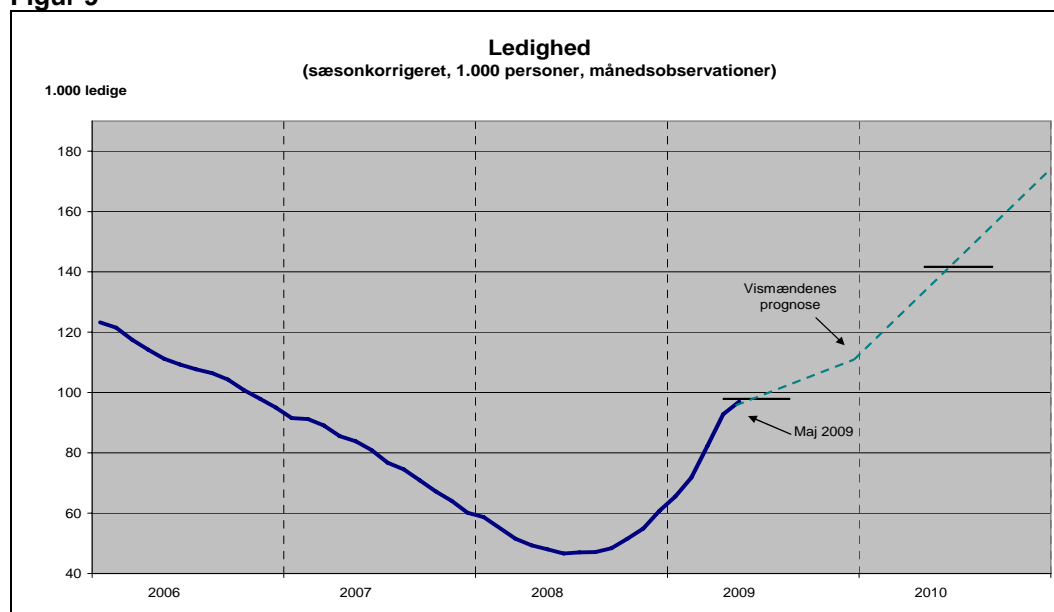
Ledigheden

Figur 8

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009) og egne beregninger.

Figur 9

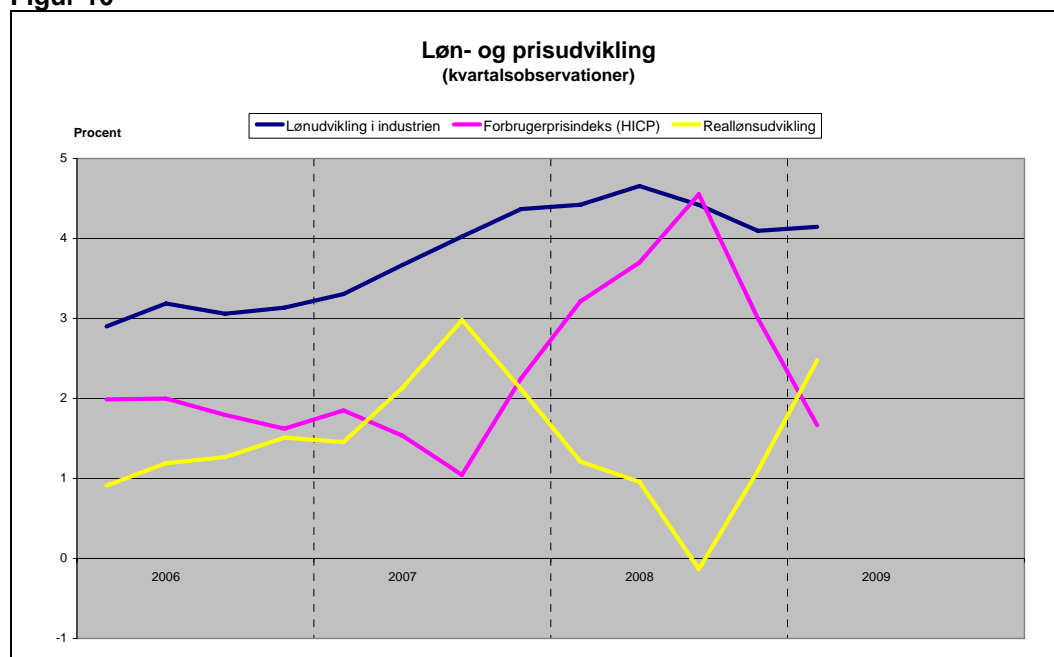

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd (maj 2009) og egne beregninger.

Ledigheden stiger meget brat i Danmark for tiden, som det ses af **figur 8 og 9**. Heldigvis er stigningstaksten aftaget lidt ved opgørelsen i maj måned. Siden bunden af ledigheden i midten af 2008 med ca. 45.000 ledige, er ledigheden steget til ca. 100.000 personer (opgjort efter Danmarks Statistiks metode), svarende til en ledighedsprocent på 3,1 pct. **Vismændene forudser en ledighed på gennemsnitlig 140.000 personer for 2010 og 163.000 personer i 2011.**

Priser og lønninger

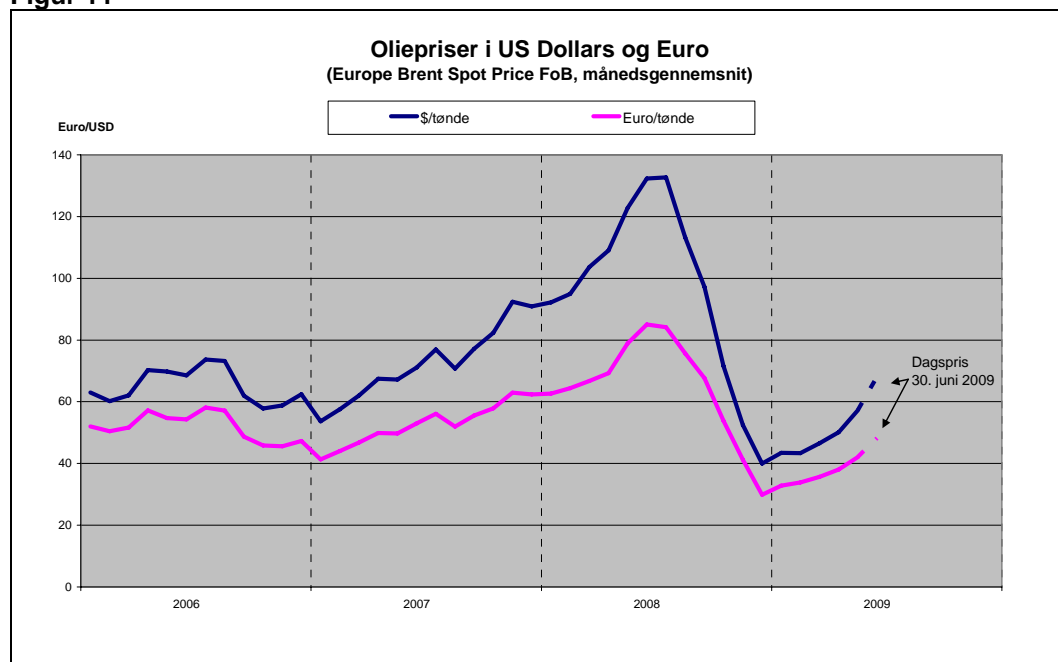
Figur 10

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

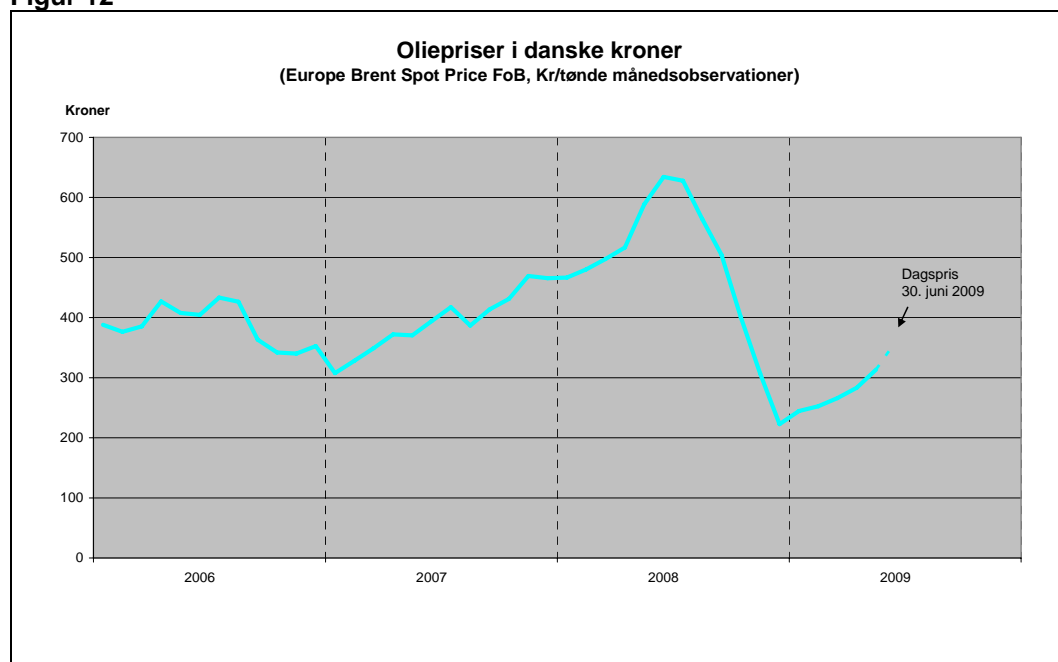
Lønudviklingen i industrien kører stadig på et højt niveau bedømt ud fra Danmarks Statistiks tal. Lønstigningerne var i 1. kvartal i år på ca. 4 pct. i forhold til sidste år. Der regnes dog med, at lønstigningerne falder til 2,5 pct. årligt i 2010 og 2011. Til gengæld er **prisstigningerne** voldsomt på vej ned mod 1-2 pct. årligt, og det har givet en stor **forbedring i reallønnen** for de personer, der er i arbejde.

Figur 11

Kilde: Nationalbanken, EIA og egne beregninger.

Figur 12

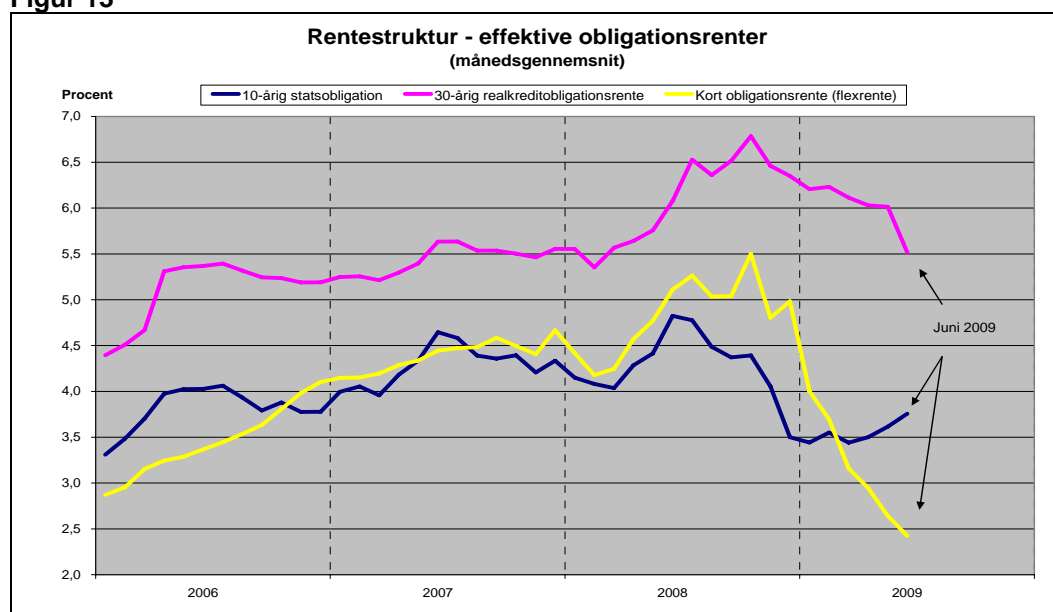

Kilde: Nationalbanken, EIA og egne beregninger.

Det meget kraftige fald i **oliepriserne** siden 2008 har selvfølgelig **lettet** den økonomiske krise gevaldigt for de olieforbrugende lande. Det ses, at olieprisen er **halveret** siden midten af 2008. Det store spørgsmål er nu, hvor olieprisen havner det næste år. Svaret på det spørgsmål afhænger af forventningerne til, hvornår den økonomiske krise er overstået, og der igen vil komme gang i hjulene.

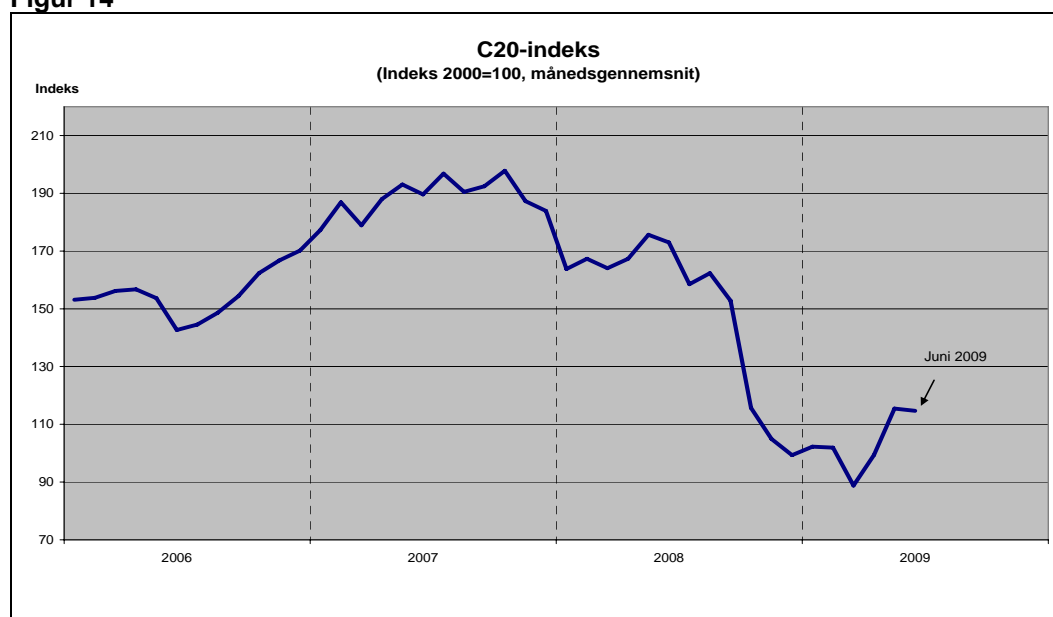
Rentestruktur og aktiekurser

Figur 13

Kilde: Nationalbanken, Realkreditrådet og egne beregninger.

Figur 14

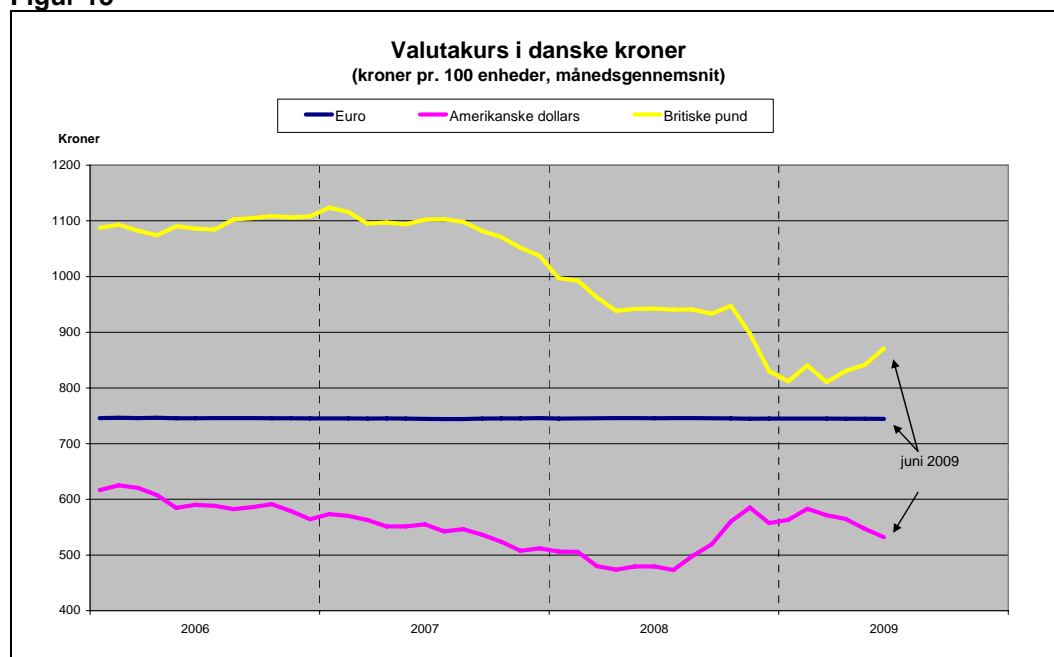
Kilde: Nationalbanken og egne beregninger.

Oblighedsrenterne (figur 13) er endelig på vej ned. Mens den korte flexrente har været faldende gennem det meste af 2009, og nu har nået et rekordlavt niveau på under 2,5 pct., er den lange rente forblevet på et højt niveau. Men indenfor de seneste måneder, er den lange rente nu også krøbet nedad, og ligger på ca. 5,5 pct. Forskellen er et udtryk for inflationsforventningerne, når/hvis krisen ophører.

De danske **aktiekurser (figur 14)** har taget en ordentlig nedtur siden krisen startede i 2007. Aktiekurserne er i gennemsnit mere end halveret. Den opgang, der har været i de seneste måneder, ser desværre ud til at være stoppet noget op.

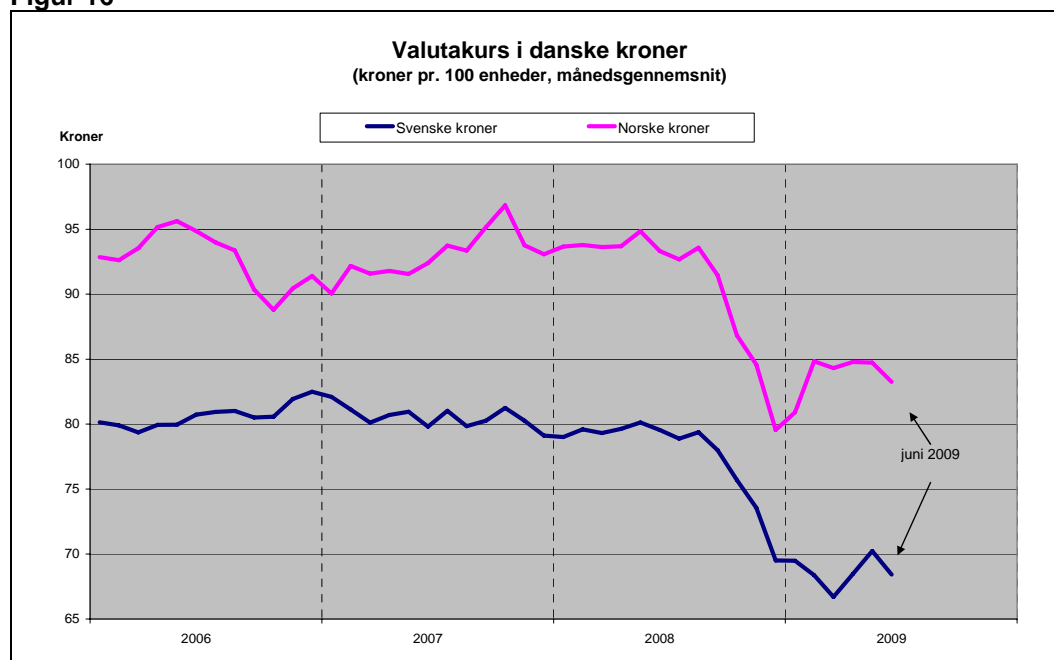
Valutakurser

Figur 15

Kilde: Nationalbanken.

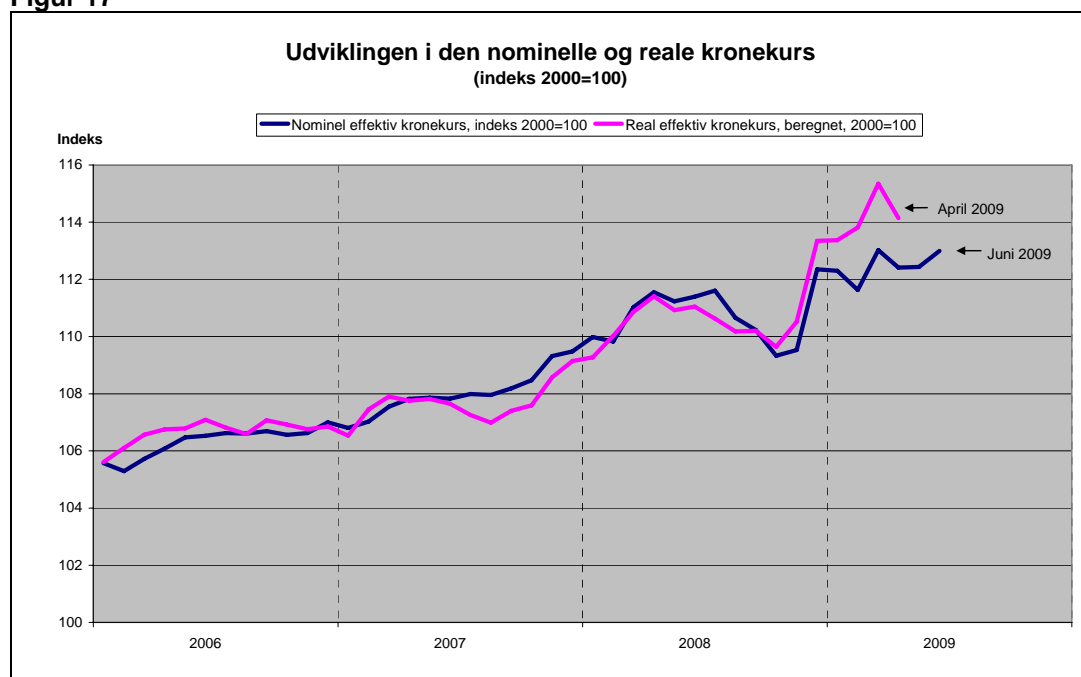
Figur 16

Kilde: Nationalbanken.

Den **danske valuta** er, som ventet, hård som granit. Alt imens britiske pund, norske og svenske kroner og til dels også dollaren rasler ned, så ligger kronen fast i forhold til euroen. Helt i overensstemmelse med den danske fastkurspolitik. Men det er en stor belastning for vores konkurrenceevne, at valutakursen på så vigtige valutaer falder.

Figur 17

Kilde: Nationalbanken og egne beregninger.

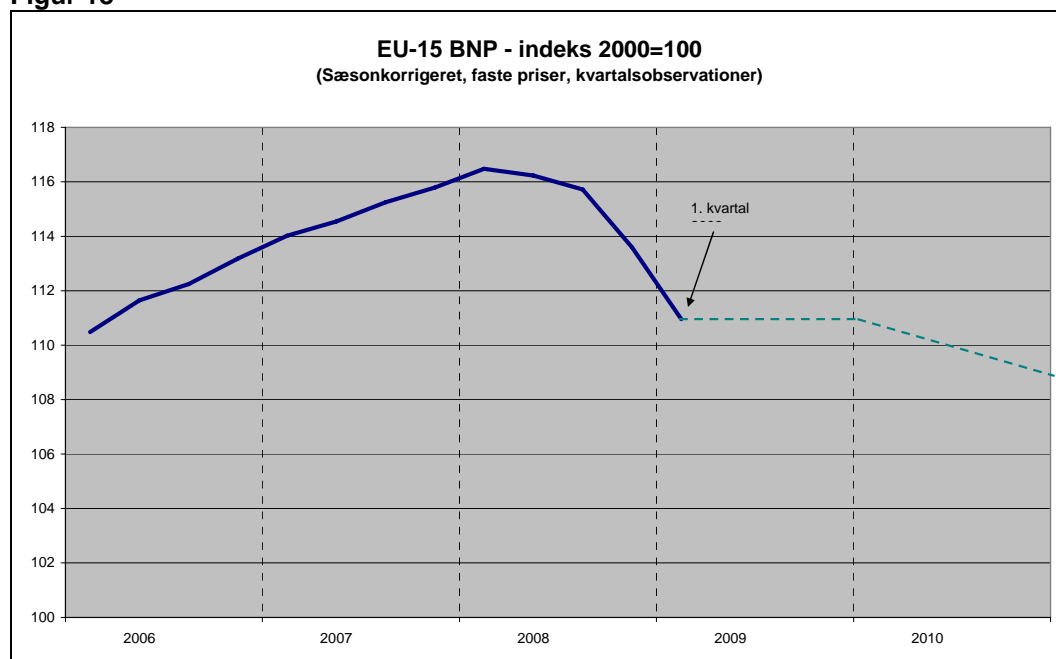
Beregninger vedrørende den **effektive valutakurs**, hvad enten det drejer sig om den **nominelle** eller den **reale** kronekurs, viser begge, at Danmarks konkurrenceevne er blevet væsentligt forringet i 2009 i forhold til 2008. Mens konkurrenceevnen var på vej til at blive forbedret i løbet af sidste halvår af 2008, er de opnåede forbedringer hurtigt spist op igen i 2009. Det skal tilføjes, at det ikke alene er løn - og valutakursudviklingen, der bestemmer den samlede konkurrenceevne. Produktivitets- og innovationsudviklingen i Danmark er også vigtige faktorer.

De 15 "gamle" EU-lande – resumé

- De 15 "gamle" EU-lande er på vej til et ordentligt dyk i den økonomiske vækst på ikke mindre end 4 pct. i år. **OECD** mener oven i købet, at faldet i BNP kan blive endnu større, nemlig ca. 5 procent.
- Det er primært det store fald i **eksporten** og investeringerne, der trækker væksten ned.
- Nogle lande er ramt hårdere end andre. Tyskland, der er EU's vækstlokomotiv, får et fald på 5,5 procent i BNP, og det påvirker hele EU. I Irland falder væksten med ikke mindre end 9 procent. Derimod ser det ud til, at Frankrig klarer skærene nogenlunde, idet væksten i BNP "kun" falder med 3 procent.
- Generelt ser det ud til, at **Frankrig** på nogle områder klarer nedgangskonjunkturen noget bedre end resten af EU-15.
- **Investeringerne** tager også et stort dyk i de gamle lande med et fald på over 10 procent i 2009.
- De **offentlige finanser** er under stærkt pres. Budgetunderskuddet på de offentlige finanser er kraftigt stigende, og nærmer sig 7,5 procent af BNP i 2010. Den **offentlige bruttogæld** er nu oppe på hele 80 procent for EU-15, og nærmer sig den "smertefulde" grænse på 100 pct. af BNP.

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 18

Kilde: Eurostat.

Tabel 6

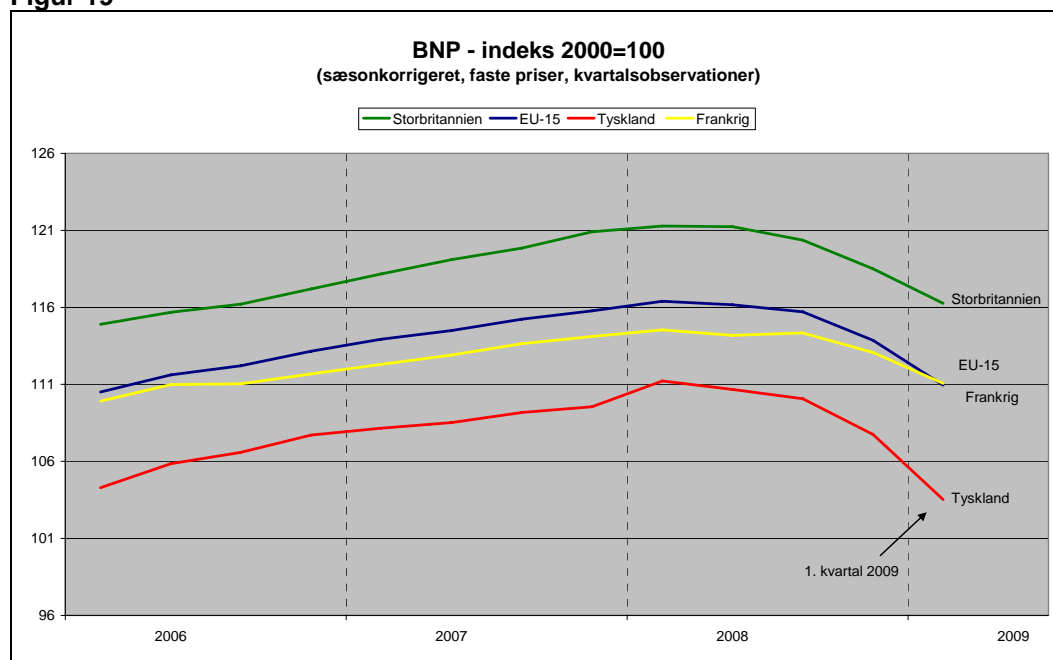
EU-15 Forsyningsbalance							Kommissionens prognose	
	2006		2007		2008		2009	2010
	real (%)	nominel (mia. euro)	real (%)	nominel (mia. euro)	real (%)	nominel (mia. euro)	real (%)	real (%)
BNP	2,9	10.702	2,7	11.222	0,7	11.565	-4,0	-0,1
Privat forbrug	2,0	6.174	1,9	6.432	0,6	6.614	-1,5	-0,4
Offentligt forbrug	1,8	2.213	2,0	2.319	2,2	2.411	2,2	1,8
Faste bruttoinv.	5,9	2.188	4,8	2.357	-0,7	2.400	-10,7	-3,1
Eksport	8,7	4.117	4,4	4.414	1,2	4.540	-12,7	-0,3
Import	8,5	4.009	4,3	4.332	1,2	4.436	-10,9	-0,9

Kilde: Eurostat, Europakommissionens – Economic Forecast, Spring 2009.

Ifølge EU-Kommissionen "**styrtdykker**" BNP i EU-15 med ikke mindre end 4 pct. i 2009 for herefter at rette sig noget op i 2010. **OECD** regner i sin seneste prognose fra juni 2009 med et endnu større dyk i 2009; måske snarere på 5 pct. Den primære årsag til vækstfaldet er det **voldsomme fald i eksporten** på ikke mindre end 13 pct. i 2009. Det giver også et voldsomt fald i investeringerne på ca. 11 pct. Kun det private forbrug og det offentlige forbrug er med til at forhindre, at vækstfaldet bliver endnu større.

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 19

Tabel 7

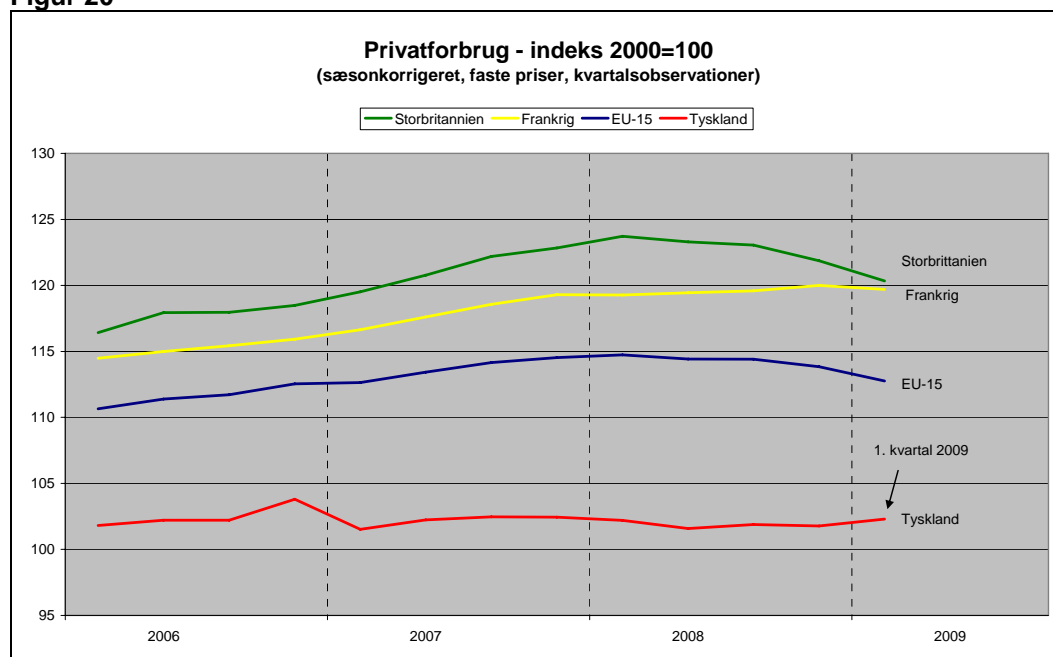
Årlig real BNP vækst				Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-15	2,9	2,7	0,7	-4,0	-0,1
Tyskland	3,0	2,5	1,3	-5,4	0,3
Frankrig	2,2	2,2	0,7	-3,0	-0,2
Storbritannien	2,8	3,0	0,7	-3,8	0,1
Spanien	3,9	3,7	1,2	-3,2	-1,0
Italien	2,0	1,6	-1,0	-4,4	0,1
Grækenland	4,5	4,0	2,9	-0,9	0,1
Portugal	1,4	1,9	0,0	-3,7	-0,8
Belgien	3,0	2,8	1,1	-3,5	-0,2
Luxembourg	6,4	5,2	-0,9	-3,0	0,1
Irland	5,7	6,0	-2,3	-9,0	-2,6
Holland	3,4	3,5	2,1	-3,5	-0,4
Østrig	3,4	3,1	1,8	-4,0	-0,1
Finland	4,9	4,2	0,9	-4,7	0,2
Sverige	4,2	2,6	-0,2	-4,0	0,8
Danmark	3,3	1,6	-1,1	-3,3	0,3

Kilde: Eurostat, Europakommisionens – Economic Forecast, Spring 2009.

Der er ret stor forskel, EU-landene imellem, på hvor meget væksten falder i 2009. **Frankrig klarer sig rimeligt godt i krisen**, med et fald på kun 3 pct., hvorimod Tysklands vækst falder med hele 5,5 pct. som følge af landets store eksportsektor. Irland er hårdest ramt med et vækstfald på 9 pct. i 2009 og yderligere fald på næsten 3 pct. i 2010. **Det ses, at Danmark klarer sig nogenlunde pænt, med et fald på kun 3,3 pct. i 2009**, ifølge Kommissionens prognose.

Privatforbruget

Figur 20

Kilde: Eurostat.

Tabel 8

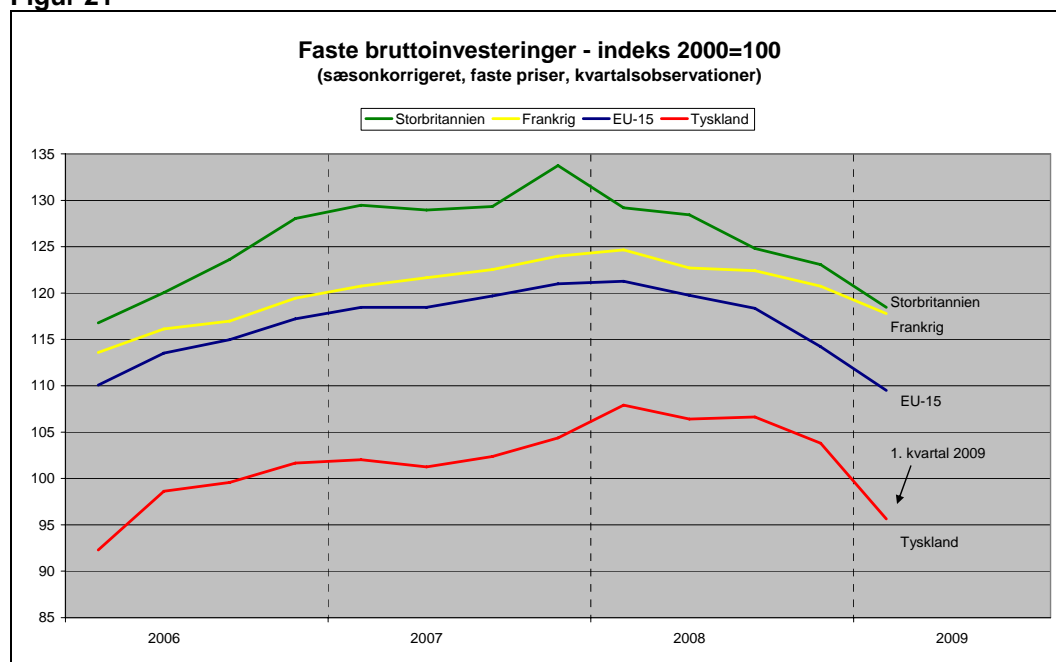
Årlig real vækst i privatforbrug	Kommissionens prognose				
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-15	2	1,9	0,6	-1,5	-0,4
Tyskland	1,0	-0,4	-0,1	-0,5	-0,7
Frankrig	2,3	2,4	1,4	0,2	0,3
Storbritannien	2,1	3,1	1,4	-3,4	-1,5
Spanien	3,9	3,5	0,1	-3,1	-1,1
Italien	1,3	1,2	-0,9	-1,7	0,2
Grækenland	4,8	3,0	2,2	0,4	0,5
Portugal	1,9	1,6	1,6	-1,3	-0,4
Belgien	2,1	2,1	1,0	-0,7	-0,4
Luxembourg	2,9	2,0	1,8	1,2	1,5
Irland	7,0	6,0	-0,8	-7,9	-4,0
Holland	0,0	2,1	1,6	-0,2	-0,5
Østrig	2,4	1,0	0,9	0,1	0,4
Finland	4,1	3,3	2,0	-1,4	0,9
Sverige	2,3	3,0	-0,2	-3,0	0,5
Danmark	4,4	2,4	-0,1	-1,6	1,1

Kilde: Eurostat, Europakommissionens – Economic Forecast, Spring 2009.

Det **private forbrug** er nogenlunde stabilt i EU-15, og medvirker dermed til at holde et vist liv i EU's økonomi. Det største dyk i det private forbrug er sket i UK, Sverige og Spanien, for ikke at tale om Irland, hvor det private forbrug er styrtdykket med ca. 8 pct. **Læg mærke til Frankrig, hvor det private forbrug faktisk stadig stiger.**

Investeringer

Figur 21

Kilde: Eurostat.

Tabel 9

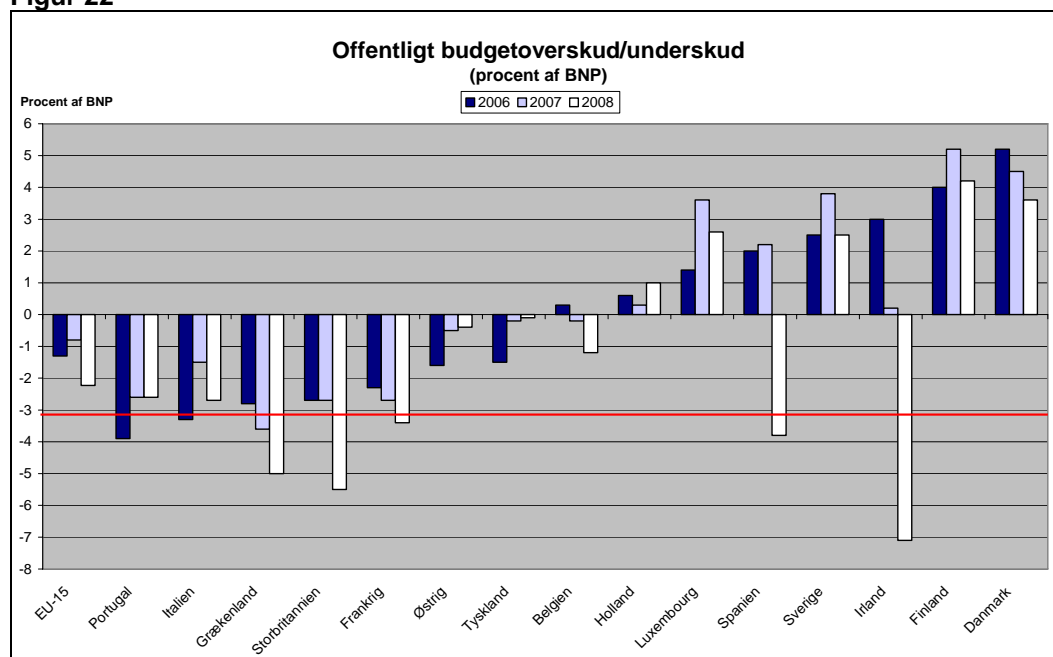
Årlig real vækst i faste bruttoinvesteringer	Kommissionens prognose				
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-15	5,9	4,8	-0,7	-10,7	-3,1
Tyskland	7,7	4,3	4,4	-10,3	-0,8
Frankrig	4,7	4,9	0,5	-5,9	-2,6
Storbritannien	6,0	6,8	-3,1	-12,3	-6,3
Spanien	7,1	5,3	-3,0	-14,7	-8,0
Italien	2,9	2,0	-3,0	-12,3	-0,6
Grækenland	9,2	4,9	-11,5	-5,6	0,7
Portugal	-0,7	3,2	-1,1	-14,4	-8,0
Belgien	4,7	6,2	4,8	-6,2	-2,2
Luxembourg	1,0	11,8	1,7	-8,9	-2,3
Irland	4,0	1,3	-19,9	-29,2	-15,6
Holland	7,5	4,9	5,3	-7,6	-3,2
Østrig	2,6	4,7	1,8	-11,6	0,1
Finland	4,8	8,7	1,0	-8,5	-2,9
Sverige	9,1	7,5	3,5	-14,6	-2,9
Danmark	13,5	3,1	-3,6	-9,1	-0,7

Kilde: Eurostat, Europakommissionens – Economic Forecast, Spring 2009.

Finanskrisen afspejler sig tydeligt i **investeringerne**, der er på vej til et dramatisk dyk nedad. Faldet er på 11 pct. i 2009 og er et klart udtryk for, at forventningerne til den økonomiske aktivitet er på et lavpunkt. I Irland er faldet på ikke mindre end 29 pct. i 2009 og 16 pct. i 2010. Igen er det **Frankrig**, der klarer sig nogenlunde godt med et fald på kun 6 pct. Sverige har også et ret stort fald i investeringerne på 15 pct.

Offentlige finanser (budget)

Figur 22

Kilde: Eurostat.

Tabel 10

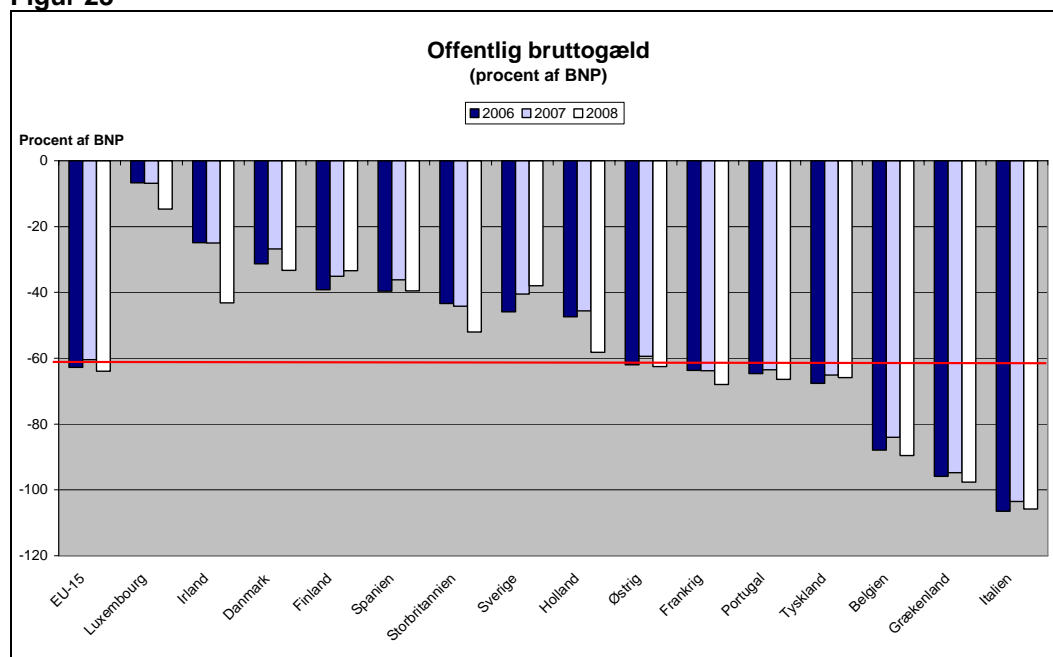
Offentligt budgetoverskud % af BNP	Kommissionens prognose			
	2007	2008	2009	2010
EU 15	-0,8	-2,2	-6,0	-7,5
Grækenland	-3,6	-5,0	-5,1	-5,7
Frankrig	-2,7	-3,4	-6,6	-7,0
Tyskland	-0,2	-0,1	-3,9	-5,9
Italien	-3,3	-1,5	-4,5	-4,8
Storbritannien	-2,7	-5,5	-11,5	-13,8
Holland	0,3	1,0	-3,4	-6,1
Portugal	-2,6	-2,6	-6,5	-6,7
Østrig	-0,5	-0,4	-4,2	-5,3
Sverige	3,8	2,5	-2,6	-3,9
Luxembourg	3,6	2,6	-1,5	-2,8
Spanien	2,2	-3,8	-8,6	-9,8
Irland	0,2	-7,1	-12,0	-15,6
Belgien	-0,2	-1,2	-4,5	-6,1
Danmark	4,5	3,6	-1,5	-3,9
Finland	5,2	4,2	-0,8	-2,9

Kilde: Eurostat, Europakommisionens – Economic Forecast, Spring 2009.

De **offentlige finanser i EU-15** er på vej til meget store underskud. Der er tale om en kraftig forværring. I 2010 er underskuddet steget til hele 7,5 pct. af BNP for EU-15. I **Storbritannien** og **Irland** er de offentlige underskud på vej mod ikke mindre end **15 pct. af BNP**. Det ses, at Danmark, Sverige og Finland klarer sig nogenlunde godt, idet underskuddet kun er på 3-4 pct. af BNP i 2010.

Offentlige finanser (bruttogæld)

Figur 23

Kilde: Eurostat.

Tabel 11

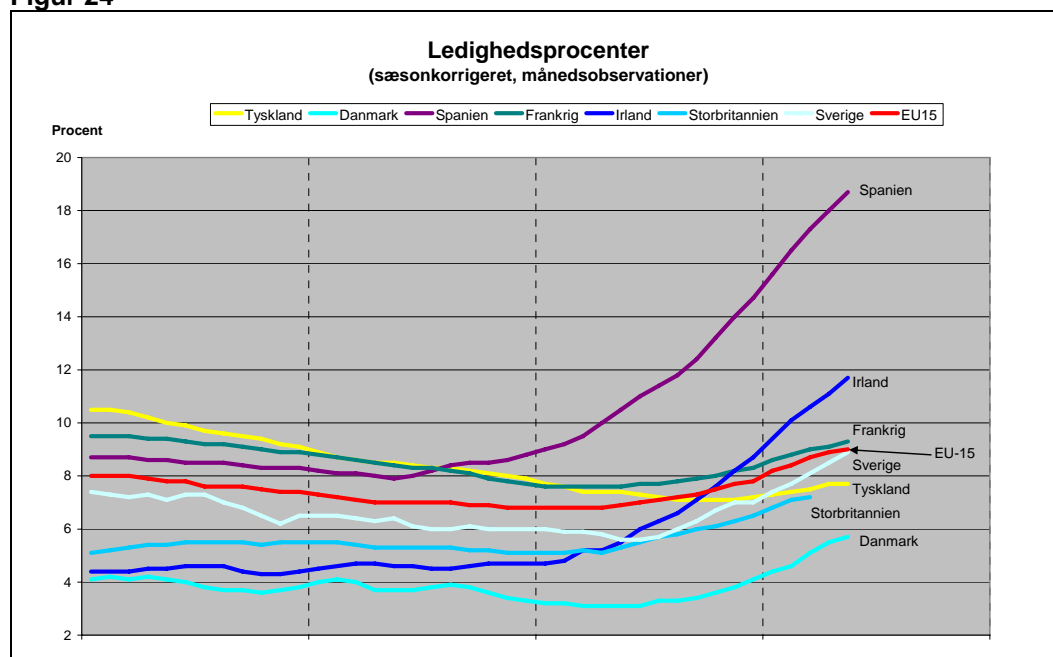
Offentlig bruttogæld % af BNP			Kommissionens prognose	
	2007	2008	2009	2010
EU 15	-60,4	-63,9	-75,0	-82,2
Grækenland	-94,8	-97,6	-103,4	-108,0
Frankrig	-63,8	-68,0	-79,7	-86,0
Tyskland	-65,1	-65,9	-73,4	-78,7
Italien	-103,5	-105,8	-113,0	-116,1
Storbritannien	-44,2	-52,0	-68,4	-81,7
Holland	-45,6	-58,2	-57,0	-63,1
Portugal	-63,5	-66,4	-75,4	-81,5
Østrig	-59,4	-62,5	-70,4	-75,2
Sverige	-40,5	-38,0	-44,0	-47,2
Luxembourg	-6,9	-14,7	-16,0	-16,4
Spanien	-36,2	-39,5	-50,8	-62,3
Irland	-25,0	-43,2	-61,2	-79,7
Belgien	-84,0	-89,6	-95,7	-100,9
Danmark	-26,8	-33,3	-32,5	-33,7
Finland	-35,1	-33,4	-39,7	-45,7

Kilde: Eurostat, Europakommissionens – Economic Forecast, Spring 2009.

Den **offentlige bruttogæld** er, ligesom de offentlige underskud, voldsomt på vej op i 2009 og 2010. Mange af de "gamle" EU-lande nærmer sig den "smertefulde" grænse på 100 pct. af BNP, der i dag allerede er nået af Belgien, Italien og Grækenland. Det bliver meget store **rentebetalinger**, der kommer til at præge de offentlige budgetter fremover. Det er dog et "lokalt" lyspunkt, at Danmark stadig har den laveste offentlige gæld sammenlignet med andre EU-lande (bortset fra Luxembourg).

Ledigheden

Figur 24

Kilde: Eurostat.

Tabel 12

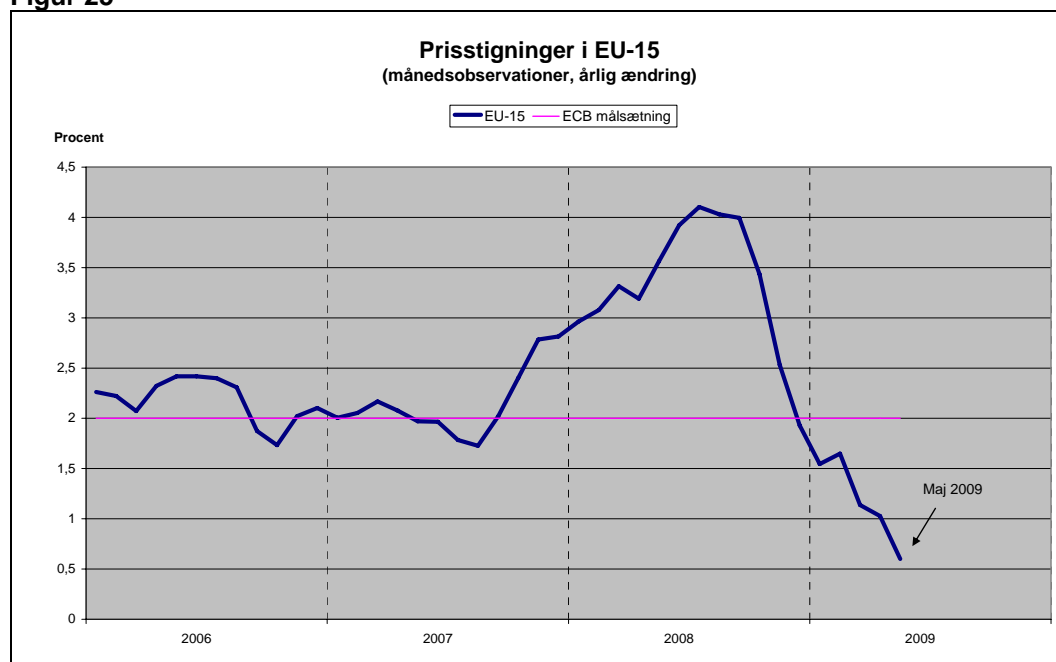
Årlige ledighedsprocenter (%)	2006			Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-15	7,7	7,0	7,1	9,4	11,0
Tyskland	9,8	8,4	7,3	8,6	10,4
Frankrig	9,2	8,3	7,8	9,6	10,7
Storbritannien	5,4	5,3	5,6	8,2	9,4
Spanien	8,5	8,3	11,3	17,3	20,5
Italien	6,8	6,1	6,8	8,8	9,4
Grækenland	8,9	8,3	7,7	9,1	9,7
Portugal	7,8	8,1	7,7	9,1	9,8
Belgien	8,3	7,5	7,0	8,5	10,3
Luxembourg	4,6	4,2	4,9	5,9	7,0
Irland	4,5	4,6	6,3	13,3	16,0
Holland	3,9	3,2	2,8	3,9	6,2
Østrig	4,8	4,4	3,8	6,0	7,1
Finland	7,7	6,9	6,4	8,9	9,3
Sverige	7,0	6,1	6,2	8,4	10,4
Danmark	3,9	3,8	3,3	5,2	6,6

Kilde: Eurostat og kommissionen.

Ledigheden er steget med raket fart, også på EU-plan, hvilket tydeligt ses af tallene. I **Spanien** stiger ledigheden fra 11 pct. i 2008 til ca. **21. procent** i 2010, ifølge Kommissionens prognose. I **Irland** regnes med en ledighed på 16 pct. i 2010. Kommissionen regner med en fordobling af ledigheden i Danmark fra 3,3 pct. i 2008 til 6,6 pct. i 2010, **men Danmark og Holland vil stadig have de laveste ledighedsprocenter i EU.**

Priser og lønninger

Figur 25

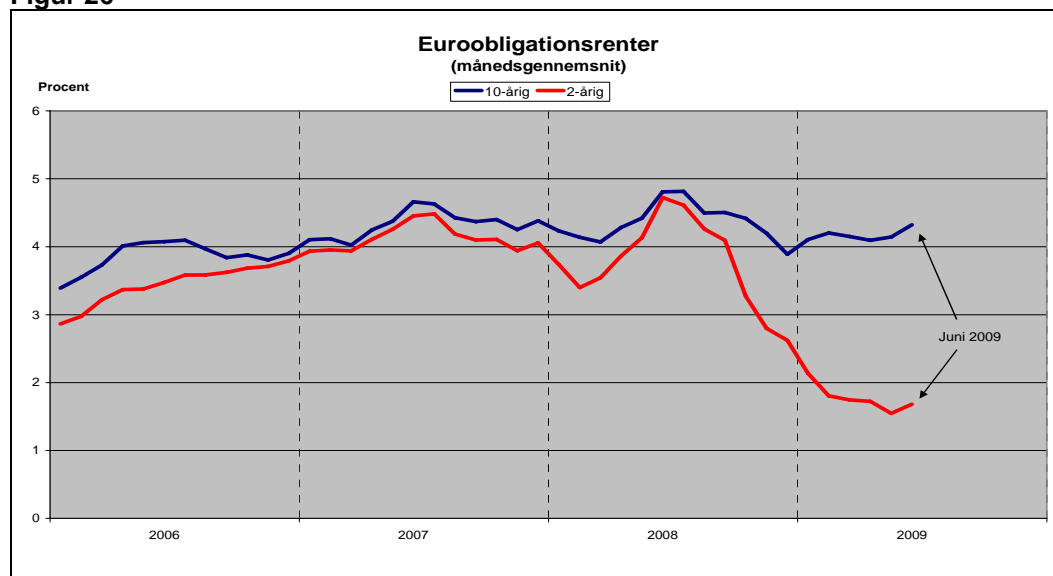

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

En naturlig følge af finanskrisen og den efterfølgende meget kraftige konjunkturedgang, er det **kraftige fald i prisstigningerne/inflationen**. Da højkonjunktoren var på sit højeste i 2007/2008 var prisstigningerne på vej op imod 4 pct., men den kraftige konjunkturedgang med efterfølgende lav efterspørgsel, har fået prisstigningerne til at dykke brat ned under 1 pct. Det ser oven i købet ud til, at der fremover kan opleves direkte **prisfald** i enkelte måneder.

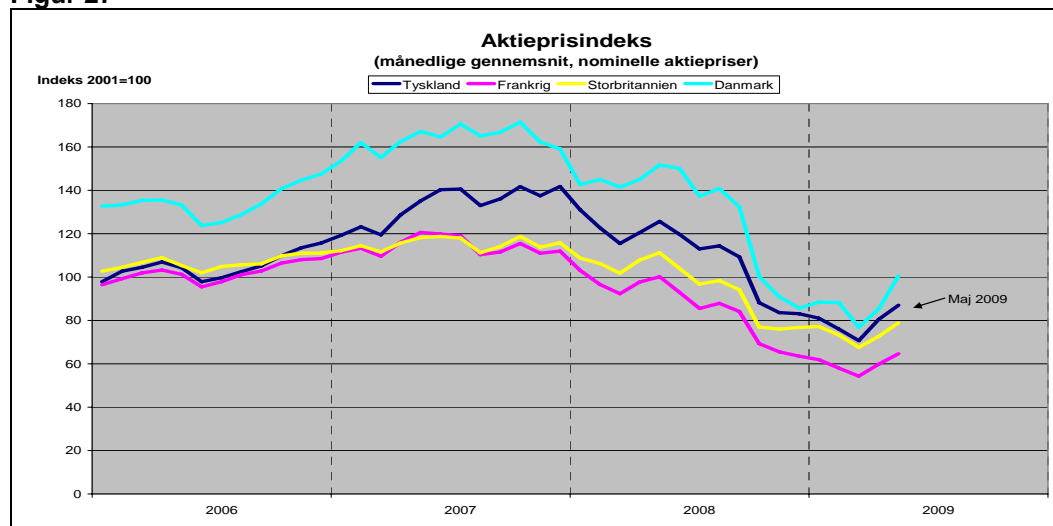
Rente- og aktiekurser

Figur 26

Kilde: Den europæiske centralbank (ECB).

Figur 27

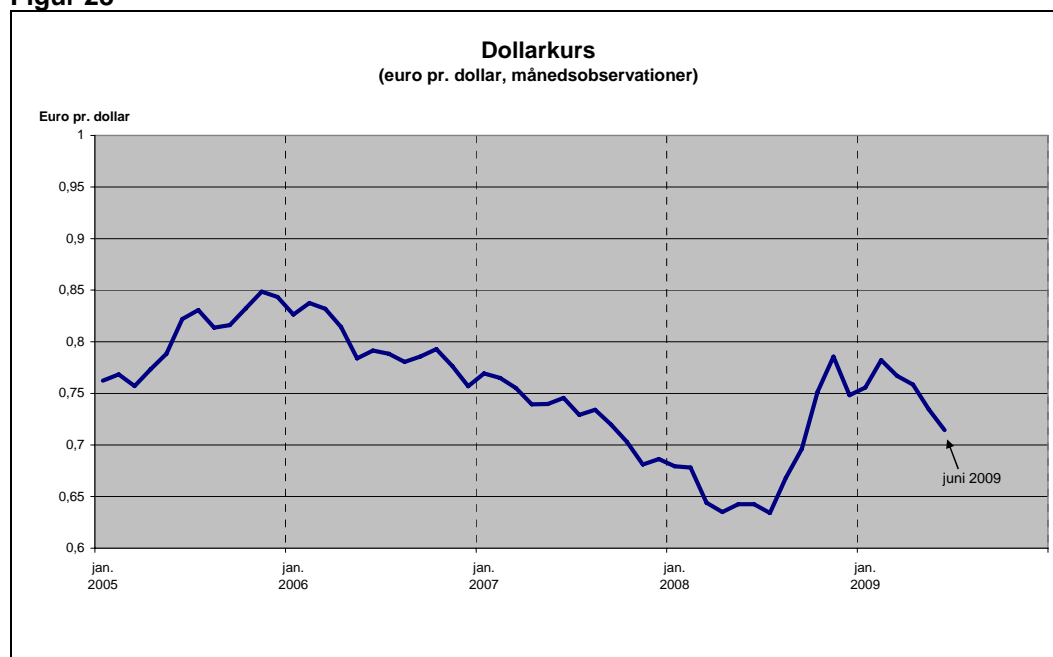

Kilde: Eurostat.

Mens den lange og mellemlange obligationsrente holder sig nogenlunde konstant på ca. 4 pct., er den helt korte rente på vej ned mod nye lavpunkter på under 2 pct. **Spændet mellem den korte og lange rente, har aldrig været større end nu.** Det skyldes, at den aktuelle inflation er på vej mod et nulpunkt, og her følger den korte rente efter. Derimod er forventningerne, at når/hvis der kommer gang i konjunkturudviklingen igen, så stiger inflationen, og derfor falder de lange og mellemlange renter ikke så meget.

Aktiekurserne afspejler meget klart konjunkturudviklingen. Lige siden finanskrisen satte ind i 2007/2008 er aktiekurserne i de store EU-lande næsten halveret. De er dog begyndt at stige igen i foråret 2009. Men **Danmark** er, som det ses, særligt hårdt ramt af nedgangen på aktiemarkedet, måske fordi danske aktier havde nået et urealistisk højt niveau før finanskrisen satte ind. Også de danske aktier er steget pænt siden foråret 2009.

Valutakursudviklingen

Figur 28

Kilde: Nationalbanken og egne beregninger.

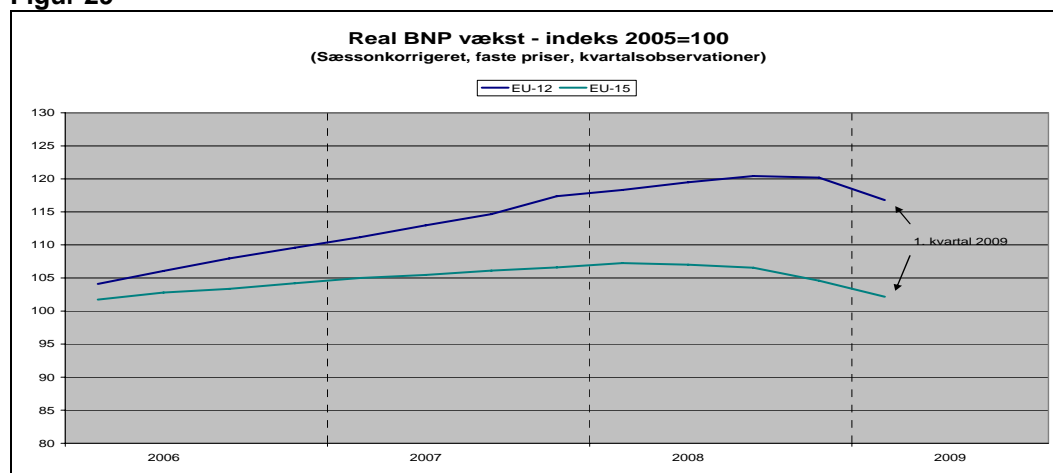
Dollarkursen nåede et lavpunkt overfor euroen i midten af 2008, hvorefter dollarkursen steg kraftigt frem mod slutningen af 2008. Men i år er dollarkursen igen faldet voldsomt. Mange faktorer spiller ind, såsom udviklingen på de offentlige finanser i USA, der giver et meget stort amerikansk lånebehov. Hertil kommer forskelle i konjunkturudviklingen mellem USA og EU. Den lavere dollarkurs giver et problem for europæisk industri, når der skal konkurreres på verdensmarkedet.

De 12 nye EU-lande – resumé

- De nye EU-lande er nu, med en vis forsinkelse, også for alvor begyndt at mærke finanskrisen og konjunkturedgangen. Men der er meget stor forskel landene imellem, hvor stor tilbagegangen er.
- Polen, Tjekkiet, Slovakiet er – indtil videre – sluppet nogenlunde mildt igennem krisen. De baltiske lande derimod er meget hårdt ramt. Set under et, er de nye lande knap så hårdt ramt som de "gamle" lande, når det drejer sig om den økonomiske vækst og udvikling i det private forbrug.
- De **offentlige finanser**, der ellers var på vej til en forbedring i EU-12, er nu kommet under pres. De offentlige budgetunderskud stiger kraftigt og det gør den offentlige bruttogæld også. Men såvel underskud som bruttogæld ligger dog stadig langt under niveauet for de gamle EU-lande.
- Ledigheden i de nye lande, der ellers var hastigt på vej til at blive lavere end ledigheden i de "gamle" lande, er nu kraftigt på vej op igen. Det ser ud til, at de "gamle" og de nye EU-lande vil få samme høje arbejdsløshedsprocent i 2010. Så det var kun i en ret kort periode, at de nye EU-lande virkelig fik lov til at opleve højkonjunktoren.

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 29

Tabel 13

EU-12 Forsyningsbalance	2006		2007		2008		Kommissionens prognose	
	real (%)	nominel (mia.EUR)	real (%)	nominel (mia.EUR)	real (%)	nominel (mia.EUR)	2009 real (%)	2010 real (%)
BNP	7,0	747	6,7	867	4,9	983	-3,1	0,2
Privat forbrug	6,9	446	6,8	509	5,0	581	-2,4	-0,2
Offentligt forbrug	3,5	142	0,5	158	5,0	183	-3,6	0,0
Faste bruttoinv.	11,6	172	15,3	214	8,0	245	-7,6	-0,8
Eksport	15,5	416	12,2	485	7,0	540	-11,7	0,6
Import	16,7	444	14,9	521	6,5	582	-12,3	-0,4

Kilde: Eurostat, Europakommissionens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

Tabel 14

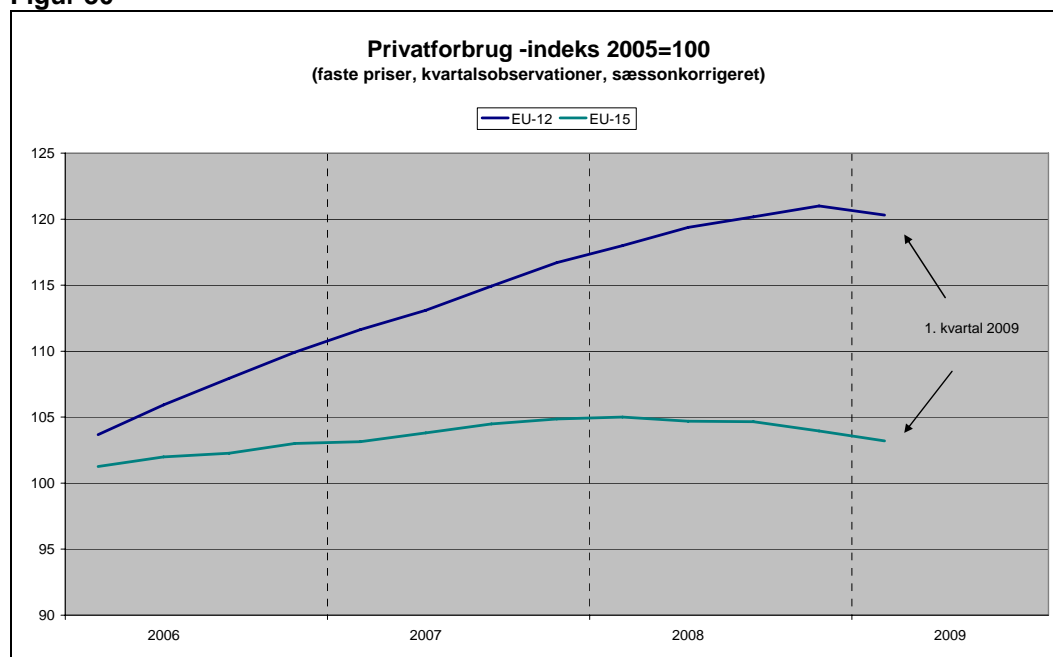
Årlig real BNP vækst	2006			Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-12	7,0	6,7	4,9	-3,1	0,2
Polen	6,2	6,6	4,8	-1,4	0,8
Ungarn	4,0	1,1	0,5	-6,3	-0,3
Tjekkiet	6,8	6,0	3,2	-2,7	0,3
Estland	10,4	6,3	-3,6	-10,3	-0,8
Letland	12,2	10,0	-4,6	-13,1	-3,2
Litauen	7,8	8,9	3,0	-11,0	-4,7
Slovenien	5,9	6,8	3,5	-3,4	0,7
Slovakiet	8,5	10,4	6,4	-2,6	0,7
Malta	3,3	3,6	1,6	-0,9	0,2
Cypern	4,1	4,4	3,7	0,3	0,7
Rumænien	7,9	6,2	7,1	-4,0	0,8
Bulgarien	6,3	6,2	6,0	-1,6	-0,1

Kilde: Eurostat, Europakommissionens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

Væksten falder også kraftigt i de nye EU-lande, men umiddelbart ser de nye EU-lande ud til at klare sig **lidt bedre** rent vækstmæssigt end de gamle EU-lande, ifølge EU-kommissionens prognose. Men det skyldes alene, at **Polen** som det største af de nye lande ser ud til at få en meget mild konjunkturedgang. Der er meget stor forskel blandt de nye lande, og Ungarn og især de **Baltiske lande** ser ud til at få meget stor tilbagegang i økonomien; sidstnævnte på mellem 10-13 pct. i 2009.

Privatforbrug

Figur 30

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 15

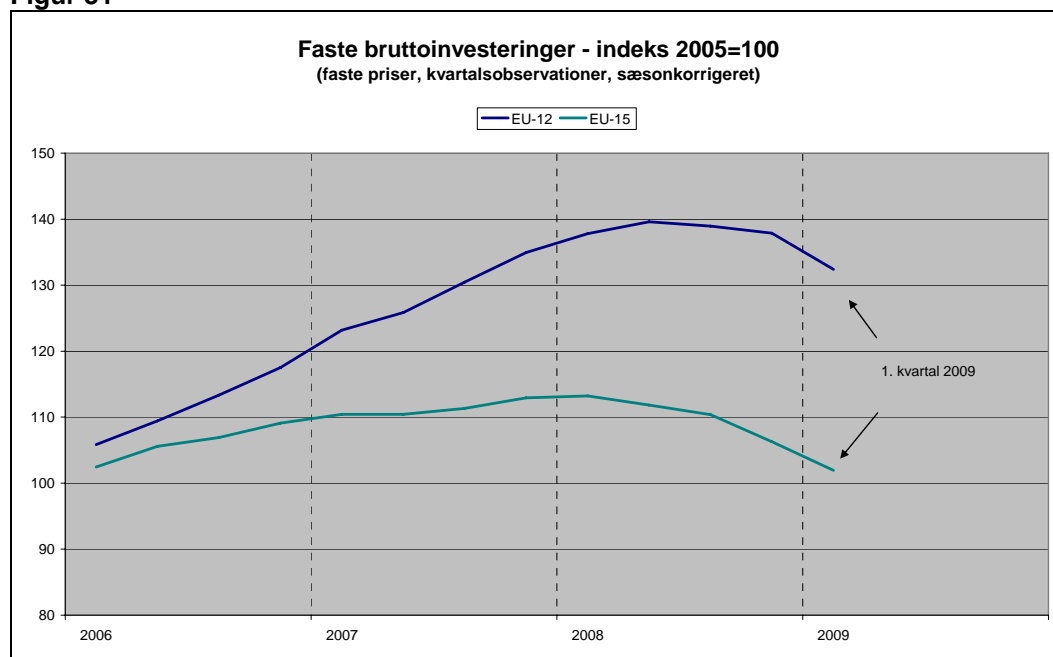
Årlig real vækst i privatforbruget				Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-12	6,9	6,8	5,0	-2,4	-0,2
Polen	5,0	5,0	5,3	0,6	0,2
Ungarn	1,7	0,6	-0,7	-6,6	-0,3
Tjekkiet	5,4	5,3	2,9	0,2	0,3
Estland	12,7	7,9	-3,8	-9,0	-1,3
Letland	21,2	14,8	-11,0	-22,0	-6,5
Litauen	10,6	12,4	4,7	-17,5	-7,2
Slovenien	2,9	5,0	2,2	-0,4	0,6
Slovakiet	5,8	7,0	6,1	0,5	0,9
Malta	0,6	1,7	4,1	0,8	0,7
Cypern	4,5	8,2	7,0	1,0	1,2
Rumænien	12,7	11,6	9,1	-3,7	-0,3
Bulgarien	9,5	5,3	4,8	-0,3	0,1

Kilde: Eurostat, Europakommisionens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

Gennemsnitligt er udviklingen i det private forbrug præget af ret stor tilbagegang i EU-12. Forbruget falder med 2,5 pct. i 2009, men det skyldes primært, at der er meget stor tilbagegang i **Ungarn** og de **Baltiske lande**. I Polen, Tjekkiet og Slovakiet er der fortsat positive vækstrater i det private forbrug, og det er med til at holde væksten i BNP nogenlunde oppe.

Investeringerne

Figur 31

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 16

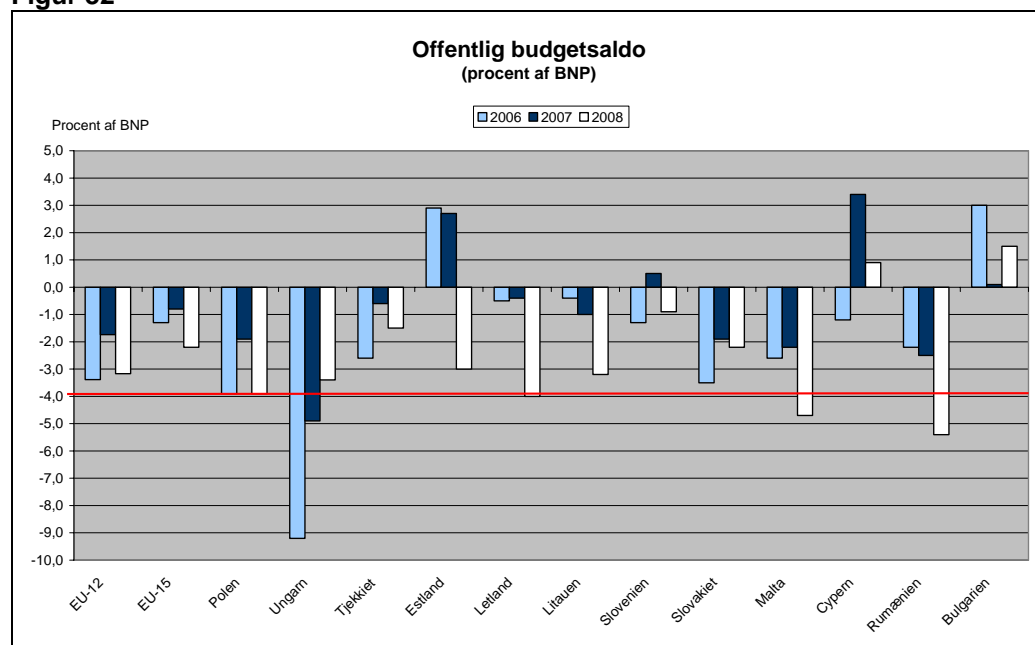
	Årlig real vækst i faste bruttoinvesteringer			Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-12	11,6	15,3	8,0	-7,6	-0,8
Polen	14,9	17,6	7,9	-6,2	-0,8
Ungarn	-6,2	1,5	-2,6	-10,6	-2,1
Tjekkiet	6,5	6,7	3,1	-5,1	-0,2
Estland	20,1	7,6	-8,1	-20,7	-1,2
Letland	16,4	7,5	-13,2	-24,0	-8,0
Litauen	19,4	20,8	-6,0	-22,1	-7,3
Slovenien	10,4	11,9	6,2	-13,6	-1,1
Slovakiet	9,3	8,7	6,8	-5,2	0,2
Malta	2,3	1,7	-19,7	3,4	3,1
Cypern	10,4	10,4	9,8	1,7	0,6
Rumænien	19,9	29,0	19,3	-6,5	-0,5
Bulgarien	14,7	21,7	20,4	-12,7	-2,0

Kilde: Eurostat, Europakommissionens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

Investeringerne i de nye EU-lande er også ramt af konjunkturedgangen. Nedgangen er virkelig stor i de tre Baltiske lande, med fald i investeringerne på 20-25 pct. i 2009. De store lande som Polen og Tjekkiet har også nedgang i investeringerne, men knap så voldsomt.

Offentlige finanser (budget)

Figur 32

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 17

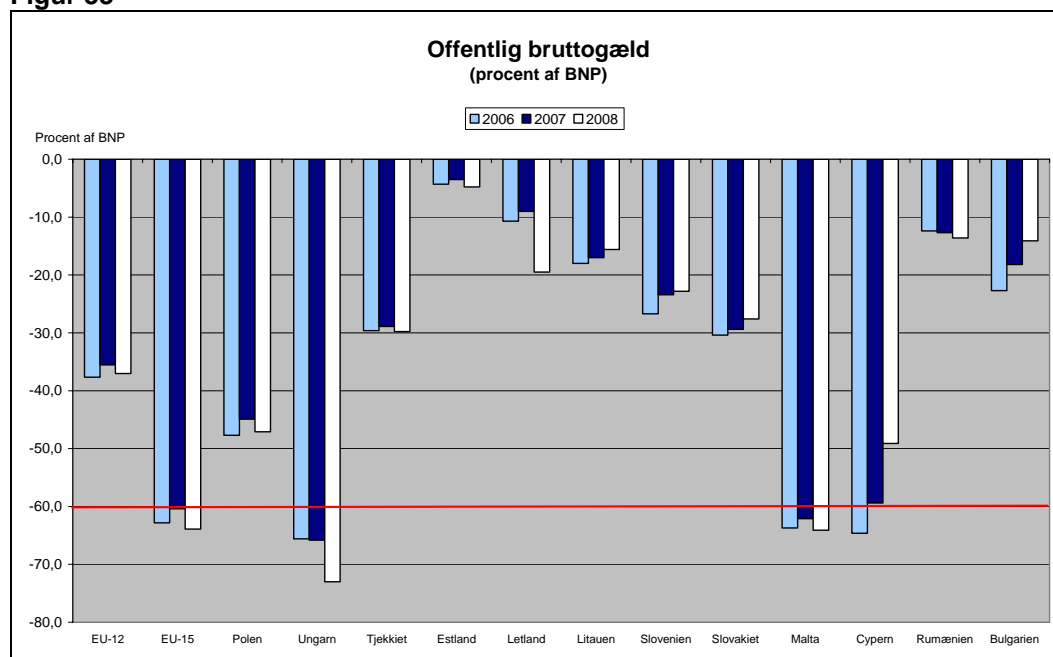
Offentligt budget % af BNP	2006			Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-12	-3,4	-1,7	-3,2	-5,1	-5,8
Polen	-3,9	-1,9	-3,9	-6,6	-7,3
Ungarn	-9,2	-4,9	-3,4	-3,4	-3,9
Tjekkiet	-2,6	-0,6	-1,5	-4,3	-4,9
Estland	2,9	2,7	-3,0	-3,0	-3,9
Letland	-0,5	-0,4	-4,0	-11,1	-13,6
Litauen	-0,4	-1,0	-3,2	-5,4	-8,0
Slovenien	-1,3	0,5	-0,9	-5,5	-6,5
Slovakiet	-3,5	-1,9	-2,2	-4,7	-5,4
Malta	-2,6	-2,2	-4,7	-3,6	-3,2
Cypern	-1,2	3,4	0,9	-1,9	-2,6
Rumænien	-2,2	-2,5	-5,4	-5,1	-5,6
Bulgarien	3,0	0,1	1,5	-0,5	-0,3

Kilde: Eurostat, Europakommisjonenens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

Der var ellers udsigt til en tiltrængt forbedring i det offentlige underskud i 2007, men finanskrisen har også ændret den finansielle situation for EU-12. I 2009 er underskuddet på de offentlige finanser steget til 5,1 pct. af BNP, og der forventes en yderligere lille stigning i 2010. Der er især grund til at bemærke, at **Polen** er ved at få et **meget stort offentligt budgetunderskud på omkring 7 pct. af BNP**, mens Ungarn som følge af finanspolitiske stramninger, er ved at få mere kontrol med budgetunderskuddet. De baltiske lande er også hårdt ramt.

Offentlige finanser (bruttogæld)

Figur 33

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 18

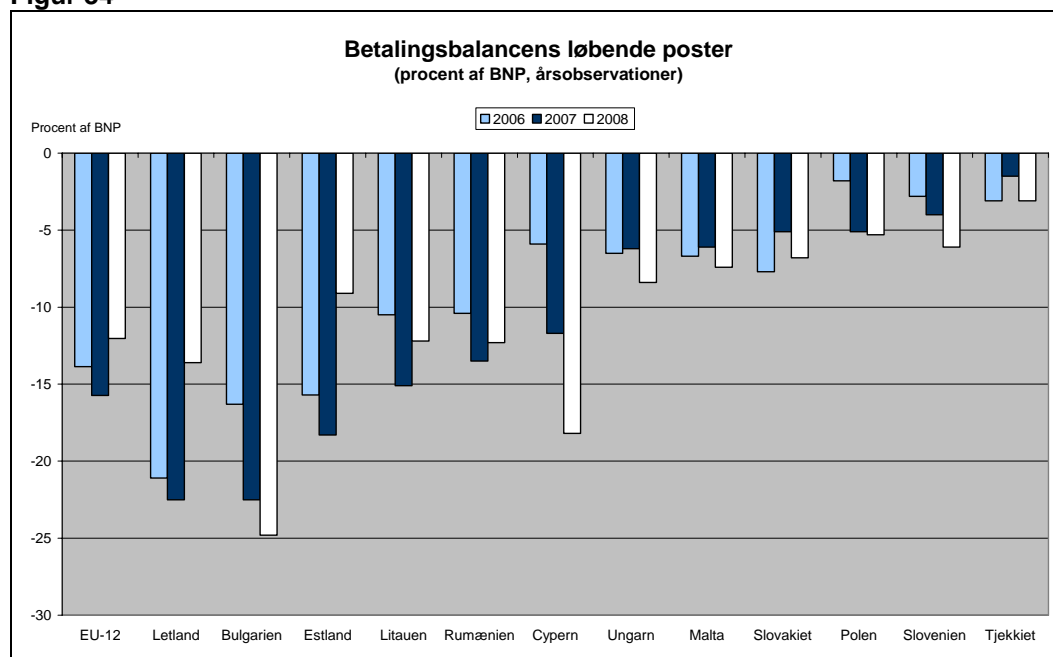
Offentlig bruttogæld % af BNP	2006			Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-12	-37,7	-35,5	-37,0	-41,6	-46,3
Polen	-47,7	-44,9	-47,1	-53,6	-59,7
Ungarn	-65,6	-65,8	-73,0	-80,8	-82,3
Tjekkiet	-29,6	-28,9	-29,8	-33,7	-37,9
Estland	-4,3	-3,5	-4,8	-6,8	-7,8
Letland	-10,7	-9,0	-19,5	-34,1	-50,1
Litauen	-18,0	-17,0	-15,6	-22,6	-31,9
Slovenien	-26,7	-23,4	-22,8	-29,3	-34,9
Slovakiet	-30,4	-29,4	-27,6	-32,2	-36,3
Malta	-63,7	-62,1	-64,1	-67,0	-68,9
Cypern	-64,6	-59,4	-49,1	-47,5	-47,9
Rumænien	-12,4	-12,7	-13,6	-18,2	-22,7
Bulgarien	-22,7	-18,2	-14,1	-16,0	-17,3

Kilde: Eurostat, Europakommisionens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

De stærkt voksende underskud på de offentlige finanser sætter også deres præg på den **offentlige bruttogæld** i de nye lande, hvor gælden stiger fra mere beskedne 37 pct. af BNP i 2008 til 46 pct. af BNP i 2010. Det er dog stadigvæk en ret beskedent bruttogæld i forhold til de gamle EU-lande, hvor gælden i 2010 er helt oppe på over 80 pct. af BNP. **Rumænien** og **Bulgarien** har endnu en meget lille offentlig gæld på kun omkring 20 pct. af BNP. Bemærk også, at Estland har en meget lille offentlig gæld.

Betalingsbalancen

Figur 34

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 19

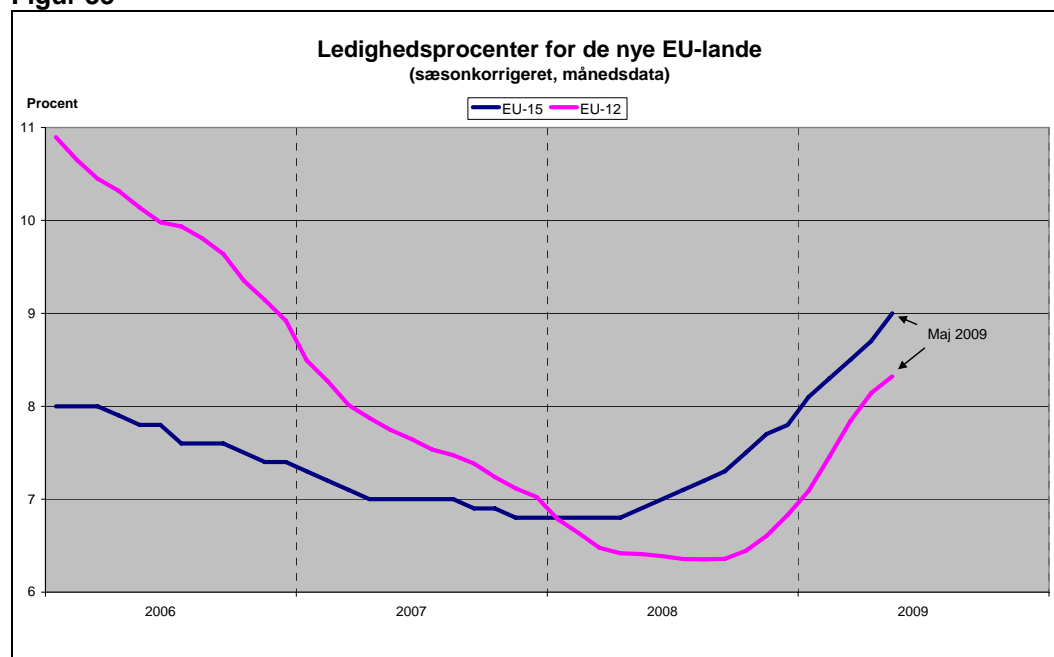
Løbende poster % af BNP	2006			Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-12	-5,6	-7,5	-7,8	-5,7	-5,0
Polen	-1,8	-5,1	-5,3	-4,7	-3,7
Ungarn	-6,5	-6,2	-8,4	-5,0	-4,8
Tjekkiet	-3,1	-1,5	-3,1	-3,2	-3,3
Estland	-15,7	-18,3	-9,1	-1,1	-3,1
Letland	-21,1	-22,5	-13,6	-1,5	-1,9
Litauen	-10,5	-15,1	-12,2	-1,9	0,7
Slovenien	-2,8	-4,0	-6,1	-4,6	-4,4
Slovakiet	-7,7	-5,1	-6,8	-7,5	-7,1
Malta	-6,7	-6,1	-7,4	-7,6	-7,8
Cypern	-5,9	-11,7	-18,2	-13,9	-13,5
Rumænien	-10,4	-13,5	-12,3	-7,4	-6,1
Bulgarien	-16,3	-22,5	-24,8	-18,8	-17,2

Kilde: Eurostat, Europakommissionens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

Betalingsbalancen er under bedring i de nye lande, og det er også vigtigt, hvis det kniber med at få udenlandske lån til at finansiere den private gæld, som følge af finans- og kreditkrisen. Især er forbedringen meget stor i de Baltiske lande, der tidligere havde betalingsbalanceunderskud på 10-20 pct. af BNP. I dag er der nærmest balance i handlen med udlandet primært som følge af dramatiske fald i importen.

Ledigheden

Figur 35

Kilde: Eurostat, Europakommisionens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

Tabel 20

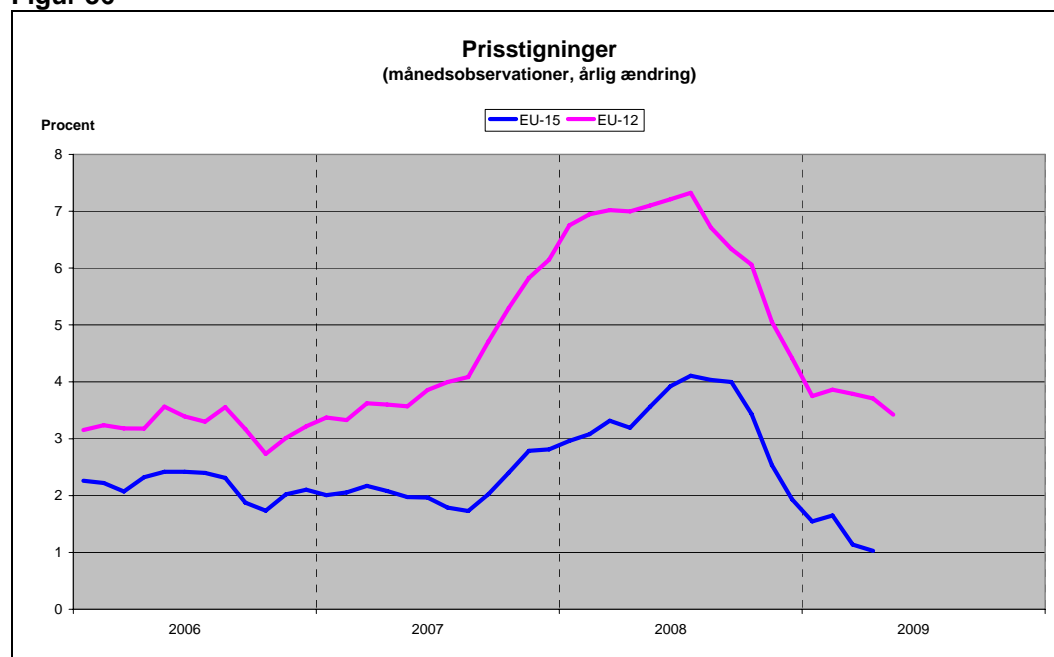
Årlige ledighedsprocenter (%)	2006			Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-12	9,9	7,7	6,5	9,1	10,3
Polen	13,9	9,6	7,1	9,9	12,1
Ungarn	7,5	7,4	7,8	9,5	11,2
Tjekkiet	7,2	5,3	4,4	6,1	7,4
Estland	5,9	4,7	5,5	11,3	14,1
Letland	6,8	6,0	7,5	15,7	16
Litauen	5,6	4,3	5,8	13,8	15,9
Slovenien	6,0	4,9	4,4	6,6	7,4
Slovakiet	13,4	11,1	9,5	12	12,1
Rumænien	7,3	6,4	5,8	8	7,7
Bulgarien	9,0	6,9	5,6	7,3	7,8
Malta	7,1	6,4	5,9	7,1	7,6
Cypern	4,6	4,0	3,8	4,7	6

Kilde: Eurostat, Europakommisionens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

Selvom den økonomiske udvikling på vigtige områder i de nye lande under et er noget **bedre** end i de gamle EU-lande, er ledigheden meget hastigt på vej op. **Tilsyneladende stiger ledigheden hurtigere i de nye lande.** Selv Polen, der har den mest gunstige økonomiske udvikling, kan ikke holde ledigheden nede. I 2008 kom ledigheden i de nye lande for første gang under ledigheden for de gamle lande, men ifølge Kommissionens prognose vil ledighedsniveauet igen være stort set det samme i 2010.

Priserne

Figur 36

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 21

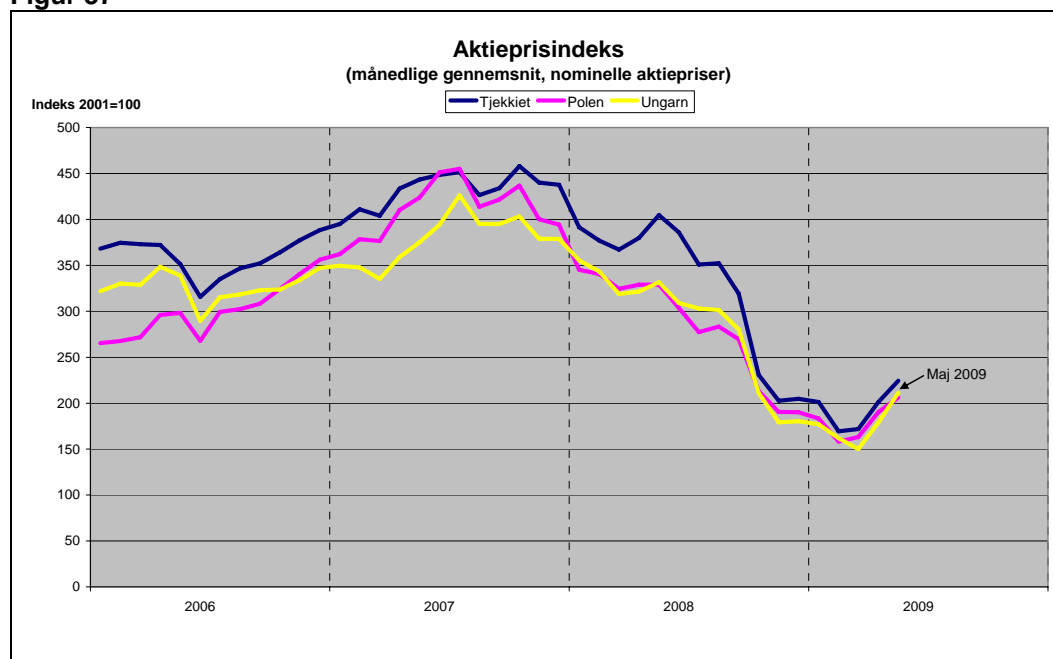
Årlige prisstigninger HICP (%)				Kommissionens prognose	
	2006	2007	2008	2009	2010
EU-12	3,2	4,1	6,2	3,0	2,3
Polen	1,3	2,6	4,2	2,6	1,9
Ungarn	4	7,9	6	4,4	4,1
Tjekkiet	2,1	3	6,3	1,1	1,6
Estland	4,4	6,7	10,6	0,6	0,5
Letland	6,6	10,1	15,3	4,6	-0,7
Litauen	3,8	5,8	11,1	3,6	-0,4
Slovenien	2,5	3,8	5,5	0,7	2
Slovakiet	4,3	1,9	3,9	2	2,4
Bulgarien	7,4	7,6	12	3,9	3,6
Romanien	6,6	4,9	7,9	5,8	3,5
Malta	2,6	0,7	4,7	1	1,8
Cypern	2,2	2,2	4,4	1,1	2

Kilde: Eurostat, Europakommisionens – Economic Forecast, Spring 2009 og egne beregninger.

Priserne er voldsomt på vej ned i de nye lande, efter at inflationen havde nået et rekordniveau i 2008 på 6 pct. Der forudses nu "kun" prisstigninger på 2-3 pct. i 2009-2010. Det er dog stadig en del over inflationen i de gamle EU-lande, hvor inflationsudviklingen kun forudses til 1 pct. i 2009-2010.

Aktiekursudviklingen

Figur 37

Kilde: Eurostat.

Aktiekurserne er raslet ned i de **nye** EU-lande i en meget **større** grad end i EU-15. I de nye EU-lande er aktiekurserne således blevet mere end halveret siden toppen i 2007, og der er et betydeligt større fald end i de gamle lande. Det hænger nok sammen med, at de nye lande er meget mere afhængige af finansiering fra banksystemet end i de gamle EU-lande, og her er banksystemet som bekendt under pres. På den anden side ses det også, at aktiekurserne er på vej op igen i 2009, hvilket kunne tyde på en vis optimisme.